

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 126 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

SCLOVENECC

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Preprečen puč na Madjarskem

Danes bo madjarski ministrski predsednik v budimpeštanskem parlamentu baje dal nekaj pajasnil o nameravanem državnem udaru fašističnih organizacij, ki ga je pa vlada, opozorjena na to po voditeljih opozicije grofu Bethlenu in Tiborju Eckhardu, v zadnjem trenutku preprečila, a nato skušala vso zadevo pogrezniti v najgloblji molk. Do danes iz uradnih virov ni bilo mogoče dobiti nikakih zanesljivih pjasnil o dogodku, čeprav o njem govori vsa Evropa. Zdi se tudi neverjetno, da bo vlada sploh hotela kaj več odkriti. Zato tudi ni čudno, če so se v tej očitno hoteni poltemi rodile čudne vesti, ki rastejo od odmeva do odmeva in danes že pripovedujejo, da je nameravani puč imel tiho zaslonbo tako pri regentu Horthyju kakor pri predsedniku vlade Daranyiju, da bi po vzorih hitlerjevskega narodnega socializma režim na Madjarskem preuredil tako, da bi bil na znotraj bolj diktatorski in manj v rokah fevdalnega plemstva, na zunan pa bolj na razpolago nemški zunanji politiki v srednji in vzhodni Evropi.

Na čelu zarote, toliko je prišlo v javnost, sta stala dva odlična človeka. Prvi se piše Bela Morton, je narodni poslanec, najozji prijatelj pokojnega generala Gömbösa ter vrhovni poveljnik pol tajne pol javne organizacije častnikov, ki so pri sprejemu prisegli, da so na vse pripravljene M. O. V. E. imenovane. Drugi, katerega ime pa ni znano, je aktivni general in pripada najožjemu krogu regenta Horthyja. Organizacija MOVE je bila ustanovljena leta 1922 in je bila poglavito sredstvo, s katerim se je uveljavljala beli teror, a bila je tudi hrbenica dolgotrajnega režima generala Gömbösa, ki je imel, kot je znano, tesne stike z nemškim narodnim socializmom, tako tesne, da je svoje dni v svoji lastni hiši skrival milice nemškega ministra Rathenaua. Gömbös je rad posnemal metode hitlerjevstva in bi bil brez dvoma ravno s pomočjo te organizacije polagoma uvedel smernice narodnega socializma na Madjarsko. Regentu Horthyju pa je bila MOVE všeč, ker je zavzela strogo protihabsburgovsko stališče in se torej postavila ob Horthyja, ki je leta 1921 pokazal, da nikakor ni pripravljen odstopiti polovico svojega prestola kateremukoli drugemu kandidatu.

Pod Gömbösom je MOVE procvitala. Toda Gömbös je nepričakovano umrl in njegova smrt je nekoliko zaustavila razvoj, ki je bil novi Nemčiji prijeten. Fevdalna aristokracija, ki se je Gömbösovih reform bala, ker bi bila prišla ob svojo politično in gospodarsko veljavo, je v trenju skoraj 14 dni trajajoče vladne krize dosegla, da je moral Daranyi kot Gömbösov naslednik hočeš nočeš dati neka zagotovila visokemu plemstvu, da začrtane reforme ne bodo šle tako daleč, da bi uničile politične predpravice plemstva niti razlastile njegova veleposestva. Daranyi je moral to obljubo dati, regent Horthy ji je pritrdil. Grof Bethlen in Tibor Eckhardt, ki sta voditelja opozicije, sta sicer še nadalje ostala v nasprotnem taboru, toda takoj se je pokazalo, da je njuno nasprotstvo zelo dobrohotnega značaja. In o reformah se je govorilo mnogo manj. Novi predsednik vlade, ki je v globini srca ohranil svoje simpatije do fašističnih stremiljenj po vzoru nemškega hitlerizma, pa ni popolnoma delil zunanje-politično usmeritev svojega prednika, ki je bil skoraj popolnoma navezan na Berlin in je bil zaveznik Italije le v toliko, v kolikor mu je to bilo potrebno pri zasledovanju svoje revizionistične politike. Gömbös je bil po rodu Nemec. Daranyi je Madjar in mu slepa odvisnost od Nemčije ni všeč, čeprav občasno nemško notranje-politično ureditev. Tudi regent Horthy je istega prepričanja. Zato se je Daranyi takoj potrudil, da je na zunanje-političnem polju z velikim poudarkom naglasil, da se hoče bolj naslanjati na italijanski del rimsko-berlinskega ošiča. Obisk regenta Horthyja v Rimu, ki ga bo sedaj v kratkem v Budimpešti vrnil italijanski kralj, je dokaz za to. Notranje-politično pa je tudi Daranyi ohranil svoje simpatije do organizacije MOVE in do vseh podobnih desničarskih gibanj, ki so zadnje čase nastala in ki vsa črpajo svoje ideje iz hitlerjevske zakladnice. Zato dejansko ni ničesar storil, da bi bil ta gibanja zadržal, čeprav sta ga grof Bethlen in Tibor Eckhardt opetovano opozarjala na teror, ki ga izvajajo na podeželju, ampak jih je mirno pustil, da so se razbohotila, v tistem pričakovanju, da mu bodo dobrodošla, kadar se bo hotel otestiti pritiska visokega plemstva. Ni znano, če jih je podpiral tudi sam. Toda dosti značilno je, da so se mogle razpasti vesti, da je bil z uporniki natihem dogovorjen, in dosti značilno tudi, da do sedaj o uporu noče črhnuti nobene žal besede niti povedati, kakšne ukrepe je storil, da se puč ne ponovi. Njegova današnja izjava bo šele povedala, če so navedene vesti navadna natolcevanja, ali če so in koliko so resnična.

Desničarskim fašističnim organizacijam, naj se imenujejo MOVE, ki ima med njimi očitno vodilno vlogo, ali »strelci«, ki so nekako pol-državna ustanova, ali drugače, ki v vsi zajedajo iz idejnih skladišč nemškega hitlerizma ter vzdržujejo z zastopniki Nemčije na Madjarskem tesne stike, se je ta razvoj brez dvoma zdel prepočasen. Nemška zunanja politika, ki se je z vso vneto vrgla na uprav križarsko propagandno delo na črti Berlin—Dunaj—Budimpešta, počasnost razvoja tudi komaj prenaša, ker potrebuje madjarske postojanke, na drugi strani pa ji preveč italijanska usmerjenost Daranyijeve vlade ni po godu. Zato je zadnje čase propagando podvojila in so tekli baje lepi milijoni pengőjev (en pengő je 10 Din!) v blagajne zasebnikov kakor tudi v blagajne hitlerizma sorodnih organizacij, da se stvar pospeši. Daranyi, čeprav v pogledu Habsburžanov istih misli kot fašistični pokretniki, dela napotje z vidika zunanje politike, ker se oslanja preveč na Italijo. Namesto polovičnega simpatizerja, je dejala ta propaganda, je treba postaviti na njegovo mesto celega prijatelja. Kakšen zunanje-politični uspeh bi na primer

Austrija - Češkoslovaška

„Obrambni zid proti narodnemu socializmu“

Dunaj, 10. marca. TG. Veliko pozornost je v vseh političnih krogih vzbudil članek, ki ga je priobčil današnji »Morgen« pod naslovom »Ošiče Dunaj—Praga«. Članek je posvečen dogodkom na Madjarskem, ki da so z žarko lučjo posvetili v tajne namene nemškega narodnega socializma, ki bi se rad razlil navzdol po srednji Evropi in dalje proti vzhodu — čez razvaline avstrijske in češkoslovaške državne neodvisnosti. Članek pravi dobesedno:

»Zopet živimo v času političnih »front«. Zopet so se v mednarodni politiki pojavila razna »ošiča«. Državni kancler Schuschnigg je že večkrat udarno povedal, kako lažnjiva so poročila, ob katerih se napaja inozemstvo, in kako resnično je, da hoče Avstrija z vsemi sredstvi braniti neodvisnost svoje usode. Ravno tako kot države, ki so mnogo večje kot je Avstrija in tudi mnogo bolj bogate od nje, na primer Zedinjene države, Francija, Anglija, skandinavske države, Belgija, Nizozemska, balkanske države, se tudi Avstrija na

noben način noče včleniti v nobeno fronto. V srednji Evropi bo ošiče Rim—Berlin morala križati še druga črta, še drugo ošiče, ki je postalo naravno, to je fronta, ki pelje od Dunaja do Prage. Če primerjamo Evropo dlani roke, potem je ta črta na njej ona usodna življenjska črta, ki narekuje usodo Podonavja.«

Avstrija in Češkoslovaška imata vsaka svoj notranje-politični režim, ki drug drugemu nista skoraj v ničemer podobna. Toda navzlic temu imata obe državi eno veliko skupno nalogo, da zaustavita s svojimi prsi narodnosocialistično poplavo, ki dere proti evropskemu vzhodu. Avstrija in Češkoslovaška morata biti — in se tej nalogi ne moreta izneveriti, če hočeta svojo neodvisnost braniti — trdnjavski pas, ob katerem se bodo razbile dinamične sile hitlerizma, ki na vsak način hočejo prodreti v Podonavje in dalje proti vzhodu. Nemška država se je dne 11. julija 1936 obvezala, da bo avstrijsko neodvisnost spoštovala. Toda takoj za tem je osre-

dotočila ogenj svojih propagandnih topov proti Češkoslovaški. To je bilo preveč očitno opozorilo. Avstrija in Češkoslovaška sta dve državi, ki sta po svoji zemljepisni in politični legi podobni dvema posodama, ki se druga v drugo stekata. Vsako ogrožanje češkoslovaške države od strani hitlerizma pomeni istočasno tudi ogrožanje Avstrije s severa dol, po Vltavi in Labi. »Anschluss« Avstrije z Nemčijo bi pomenil smrtno obsodbo češkoslovaške države. A zrušitev češkoslovaške države pomeni tudi smrtno obsodbo avstrijske neodvisnosti. To kar dela danes hitlerizem na Češkoslovaškem, ko se je skril pod streho Henleinove stranke, hoče ponoviti v Avstriji, kjer mu nudijo streho vsenemci pod imenom ljudske lige. Toda niti Češkoslovaška niti Avstrija se ne bosta dali preslepiti. Morda bo že najbližja bodočnost nudila tudi praktična sredstva, da se skupnost usode obeh držav in njuna skupna borba za obstoj, ki ga hitlerizem ogroža, uveljavi tudi v smotrni skupni zunanji politiki.«

Daranyi o puču: „Ne bodite histerični!“

Budimpešta, 10. marca. e. Madjarski ministrski predsednik Daranyi je danes v parlamentu opozoril, da naj ljudje ne bodo »histerični« zaradi vesti o neklih fašističnih pučih in da naj ne nasedajo pretranim in alarmantnim vestem. Tudi so bile govorice o mahinacijah nemškega poslanika popolnoma neresnične. Njegovo delo v Budimpešti je popolnoma korektno.

Maršal Graziani pride v Rim

Rim, 10. marca. b. Maršal Graziani je bil odlikovan z največjim vojnim odlikovanjem Italije: velikim križem svojega reda. Maršal Graziani je popolnoma ozdravel in je odpotoval danes z letalom v Asmaro. Odlam bo nadaljeval pot v Italijo, kamor pride na krajši odmor. Z maršalom Grazianijem prihaja v Italijo tudi general Liotta, vrhovni poveljnik italijanskih letalskih sil v Vzhodni Afriki, ki je bil istotako ranjen pri zadnjem atentatu na Grazianija v Addis Abebi.

Dr. Maček se je vrnil

Maribor, 10. marca. Danes ob četrtna 1 se je peljal dr. Maček v spremstvu dr. Šuteja, dr. Poliča in posestnika Semena skozi Maribor. Vračal se je iz Grada, kjer je imel sestanke z dr. Krnjevičem. Ob 11.55 se je dr. Maček pripeljal čez mejo v St. Ilju, kjer so bile formalnosti glede prehoda hitro odpravljene, in je nadaljeval vožnjo, ne da bi se v Mariboru ustavil, samo na Grajskem trgu je vprašal stražnika, kje vozi pot čez dravski most.

Rogaška Slatina, 10. marca. Danes ob pol 2 je prispel semkaj iz Dunaja gosp. dr. Maček s spremstvom in se je ustavil v Rogški Slatini. Pozdravil ga je upravnik zdravilišča gosp. Gračnar Ivan. Razkazal mu je zdraviliške prostore, potem pa je odšel gosp. Maček s spremstvom kosit v hotel »Pošta«. Odpeljal se je ob tričetrt na 3 proti Zagrebu.

Zagreb, 10. marca. b. Dr. Vladko Maček se je nocoj ob 17.30 nenadoma vrnil v Zagreb. Davi ob 10 je zapustil s svojim spremstvom Gradec. Dr. Jurij Krnjevič, ki je včeraj čez Innsbruck prispel v Gradec, je davi ob 9.50 odpotoval na Dunaj. Snodnja konferenca med dr. Mačkom in dr. Krnjevičem je trajala do 8 zvečer, ko je bila prirejena skupna večerja. Po večerji sta odšla oba zopet v hotelsko sobo ter se razgovarjala vse do polnoči. Hotel je bil ves čas strogo zastražen.

Ministrski pokal za smuške tekme na Rožci

Belgrad, 10. marca. AA. Minister za telesno vzgojo dr. Josip Rogić je daroval prehodni pokal za tekmovalce pri smučarskih tekmah za prvenstvo univerz 11. in 12. marca na Rožci nad Jesenicami. Pokal postane dokončna last tistega učeščišča, čigar tekmovalci trikrat po vrsti dosežejo to prvenstvo. Minister dr. Rogić je na prošnjo akademskega športnega kluba iz Ljubljane prevzel pokroviteljstvo nad to prireditvijo.

bil, če bi v aprilu ali majniku pozdravil italijanskega kralja v Budimpešti predsednik vlade, ki bi bil zanesljiv prijatelj Nemčije. Nameravani puč je imel pred seboj ta cilj. Alarmirana voditelja opozicije sta zagnala vik in krik in sta z vsemi dokaznimi listinami v rokah Daranyija komaj prisilila, da se je zganil in preprečil, da na vladnih poslopih ni zapopolala zastava s kljukastim znakom v sredi.

Nas razvoj dogodkov na Madjarskem zanima bolj z zunanje-političnega stališča. Toda ta vidik je silno poučen. Odkril nam je silno ofenzivo, ki jo nemštvo vodi iz Berlina v svoji stare smeri proti vzhodu. Včeraj smo se začudili nad izredno močnimi pojavi hitlerizma v Romuniji. Danes so nas presenetili na Madjarskem. O Avstriji smo si na jasnem. Na Češkoslovaškem doživljamo sunek za sunkom. Nemčija torej intenzivno gradi svojo pot proti vzhodu. Ničesar ne more zadržati pritiska njene propagande. Vsa sredstva so na fronti. Zakaj? Da bi lahko na tej cesti, ki si jo trebi proti Črnemu morju, prodajala svoje industrijske izdelke in kupovala surovine ter živež...?

Rdeči priznavajo Francove uspehe

Salamanca, 10. marca. e. Nacionalistične čete prodirajo naprej na odseku pri Sigvenci. Nacionalistične čete so vdrlle skozi rdeče postojanke v širini treh kilometrov in so napredovale na tem odseku za 16 km.

Tudi na odseku pri Jarami južno od Madrida napredujejo nacionalistične čete. Pri Jarami so zavzele danes Casas del Torcal in so prodrle tik do Argando.

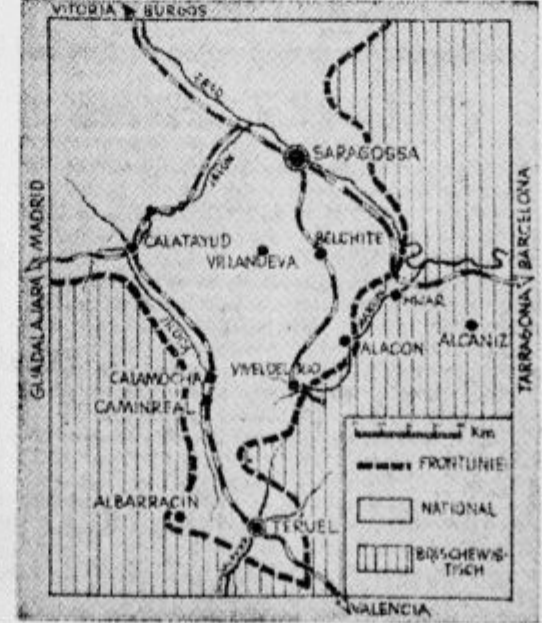
Ponoči so nacionalistična letala preletavala Barcelono in obstreljevala posebno vse vojašnice. Letaja so krožila nad Barcelono vso noč.

Salamanca, 10. marca. b. Na asturijskem bojišču je skušal nasprotnik izvršiti večje vojne operacije, ki pa so jih že v začetku preprečili nacionalistični bombniki. Nacionalistične čete so izvršile protinapad in zavzele nekatere strategične postojanke. Na sektorju pri Sigvenci so nacionalisti zavzeli nekatere mesta ter nato nadaljevali napredovanje, ki ga je podpiralo močno letalstvo. Nacionalisti so zajeli tri sovjetske tanke, v roke pa jim je padlo tudi 300 ujetnikov rdeče vojske. Na cesti Guadalajara so se nacionalisti približali na 17 km mestu. Na Sieri Guadarama se napredovanje nacionalistov uspešno nadaljuje. Nacionalisti so opazili, da so se pričele pomikati velike kolone težkih tovornih avtomobilov iz Madrida, kar bi pomenilo, da vladne čete že evakuirajo iz španske prestolnice težko topništvo in dragocene protiletalske baterije, ker se bojijo, da ne bi padle v roke nacionalistov.

Ponoči so vso okolico Madrida razsvetljevali velikanski žarometi, enako pa tudi nebo ter se neprestano pričakuje usodni letalski napadi nacionalističnih sil. Zaenkrat je rdeče letalstvo zelo leno brzokone zaradi velikih izgub, ki jih je imelo v zadnjem času. Na bojišču pri Sigvenci so nacionalisti zbrali 40 lovskih letal, ki bodo imeli nalogo nastopiti proti vladnim bombnikom, če bi se ti pojavili nad položajem belih čet. Nacionalisti so v sedanjih borbah vrgli v prve vrste svoje najboljše sile ter hočejo za vsako ceno obkoliti špansko prestolico. General Franco se namreč zaveda, če bi se mu tudi sedaj ne posrečilo obkoliti Madrida, da bi potem obkolitev lahko stala ogromne žrtve. Na Sigvenci se bori 16 nacionalističnih bataljonov, na katere Franco polaga največje nade.

Nacionalistični štab poroča, da šteje nacionalistična armada, ki prodira proti Guadalajari 32.500 mož in da je ta armada oddaljena samo še 25 km od Guadalajare.

Nacionalisti so takoj po ofenzivi na Guadalajari pričeli tudi ofenzivo na Guadarami proti Somosiери in Madridu. Nacionalisti so že zasedli mesto Budrago. Zadnje vesti s tega bojišča, ki so prispеле snod, govori, da nacionalisti napredujejo dalje proti jugu. Napredovanje nacionalističnih čet na črti Guadalajara-Sigvencia se razvija

Bojišče ob Saragosi

zelo hitro. Nacionalisti so zasedli Valfermoso vzhodno od glavne ceste. To mesto se nahaja samo 75 km daleč od Madrida.

Rdeča poročila

Madrid, 10. marca. b. Dopisnik »United Press« poroča, da je odbor za obrambo Madrida pozval letnike 1932—1936. Vsi rezervisti se morajo javiti v 24 urah in takoj nastopiti vojaško dolžnost. Ta naredba je bila izdana zaradi prvega nacionalističnega uspeha na Guadalajari, kjer sta nastopili po izjavi generala Miale »dve diviziji italijanskih vojakov, ki štejeta 16.000 oboroženih mož«. V dveh dneh je ta armada prodrla 20 km v globino in zasedla tudi nekatere mesta. Kolone razpolagajo s številnimi tanki, težkim topništvom in letalstvom, ki je zelo aktivno. O polnoči so borbe trajale z nezmanjšano arditostjo.

General Miaja je zjutraj odpotoval na fronto in ves dan obiskoval postojanke rdečih. Njegov namestnik v generalnem štabu madridske obrambe je izjavil častnikarjem, da so nacionalistični oddelki na vseh odsekih okoli Madrida napredovali do polnoči. Danes se razvijajo borbe povsod okoli Madrida.

Pariz, 10. marca. b. Po poročilih agencije Havas je Položaj braniteljev Madrida zelo ogrožen in splošno se smatra, da je sedanja ofenziva nacionalistov odločilna. Jutranji »Matin« objavlja članek izpod peresa radikalnega narodnega polanca Beausitea, ki je podpredsednik zborniškega vojaškega odbora, da se po najbolj zanesljivih informacijah sedaj lahko pričakuje v kratkem zmaga generala Franca. Te informacije ne prihajajo iz španskih, temveč iz nevtralnih vojnih krogov. Po padcu Madrida se lahko računa tudi s skorajšnjim koncem meščanske vojne. Priznati se mora, da je bila francoska politika nevravnostni doslej zelo dobra in plodonosna, toda zunanji minister Delbos se mora pobrigati v tej smeri, da se bodo odnosi z vlado generala Franca zboljšali. Dalje mora Francija okrepiti straže na meji, da prepreči prehod oboroženim španskim četam na francosko področje ter je že iz tega razloga potreben poprejšnji sporazum z generalom Francom.

Dva nemška zakona, ki bosta razburila Evropo

Berlin, 10. marca. AA. (Havas.) Nemška vlada je včeraj sprejela zakon, sestojajoč iz dveh členov. Prvi člen se nanaša na zaščito nemških meja, drugi člen pa posega v mednarodno področje in določa razne ukrepe proti tujim državljanom. Tekst zakona ni izšel v uradnem listu. Po poročilih iz pristojnih krogov poblašča prvi člen notranjega ministra, da izda na označenem delu področja Nemčije vse ukrepe, ki se mu zde potrebni za učinkovito zaščito meja in nemškega ozemlja. Gre torej za poseben zakon, ki podeljuje notranjemu ministru vso akcijsko prostost, ki pa ne posega v tehniške vojaške ukrepe.

V takojšnjih diplomatskih krogih spravljajo v zvezo ta zakon s podobnimi zakonskimi določili izdanimi pred kratkim na Poljskem in Češkoslovaškem. Toda v teh krogih poudarjajo, da je nemška vlada tudi dostej imela na razpolago zadosti splošnih poblastil v tem pogledu in nastane zato vprašanje, ali ta novi zakon nima značaja zunanje-politične demonstracije.

Drugi člen ni v zvezi s prvim. Pooblašča se notranji minister, da izda ukrepe proti tujim državljanom in njihovem imetju, če bi katera država izdala podobne ukrepe proti nemškim državljanom ali njihovem imetju, ukrepe, ki se po nemškem pravu ne morejo izdati proti državljanom te države in proti njihovem imetju.

Ta člen bo vsekako sprožil kočljive probleme mednarodnega značaja. Ta zakon odreja neposredno pravico do nadzorstva in posredno izvajanje nemškega prava na suverenostnem področju druge države.

Zagrebska vremenska napoved: Nespremenljivo.

Dunajska vremenska napoved: Nagle izpremembe vremena, najbrž prehodno zboljšanje, nekoliko topleje, značaj vremena kritičen.

Seja senata in skupščine

Skupščina končala obravnavo proračuna

Belgrad, 10. marca. m. Danes dopoldne ob pol 9 se je pričela 38. seja narodne skupščine. Po sprejetem zapisniku se je predsednik Čirić v topli govoru spomnil vseh del umrlega poslanca Milana Pribičevića, o katerem je dejal:

Predsednik skupščine Čirić o pokojnem M. Pribičeviću

Narodni poslanec Milan Pribičević sicer ni predložil skupščini svojih poblastil, toda ker je bil zakonito izvoljen za narodnega poslanca, moramo zalovati za njim kakor za svojim dobrim tovarišem. Zalovati moramo tem bolj, ker je bil rajni eden izmed najbolj uglednih politikov in političnih borev ter zelo značilna osebnost svoje generacije. Za kot mlad mož, častnik v avstrijski vojski, in na drzen, pogumen in ponosen način načel vprašanje vesti, ki je takrat mučila vso generacijo. V prepričanju, da se je pričela borba za narodno zedinjenje in osvoboditev, je zapustil avstrijsko vojsko in prestopil v srbsko armado in se proslavil v službi s slavo ovenčane srbske zastave, ker je edino v tem slutil bližnje narodno osvoboditev. In res, ko je napočil usodni čas, ko je bilo treba iti v balkansko vojno za te narodne ideale, se je tega boja udeležil v toliki meri, kakor se ga more udeležiti samo junak, ki se bori za narodno svobodo. Imel je srečo, da je bil s svojo četo med tistimi, ki so osvobodili Kosovo polje. Pismo, ki ga je ob tej priliki pisal nekemu visokemu nemškemu častniku, bo za vedno ostalo spomin zgodovinske resničnosti tega vročega rodoljuba. Pismo je mnogo pripomoglo, da so se tisti, ki niso dotlej simpatizirali s Srbi, pričeli zanimati za upravičene srbske ideale.

Ko je kot glavni tajnik Narodne odbrane s svojim razpoloženjem navdahnili tudi mladino in jo navdahnili za veliko delo, se je udeležil tudi v veliki meri svetovne vojne. Njegove vojaške kreposti so bile odlikovane z najvišjimi vojaškimi odlikovanji. Imel je častno, pa zelo težko dolžnost, da zbira prostovoljce v Ameriki.

Ko se je vrnil iz zmagovalnih vojska, ko je videl, da je njegov mladostni ideal dosežen, si je postavil, ker je bil vedno borben in vedno nemiren v svojih hrepenenjih, nov ideal. Ta njegov ideal je bila borba za socialno pravico. Danes ni nikogar, ki ne bi imel prav istega ideala. Danes se mora govoriti samo o potih, ki naj bi bile najboljše in najzanesljivejše, da se ta veliki ideal doseže. On pa ga je že v tistem času dosegel. Nalaga je junakovi poti: junak v vojski je postal junak dela — postal je kmet na tistem Kosovem polju, ki ga je osvobodil. Vrnil se je k materi zemlji, da bi od te grude dobil moč za nova dela. Tu je bil izvoljen za narodnega poslanca.

Milan Pribičević ni prekoračil tega praga, kar jaz v tem trenutku z žalostjo ugotavljam. Toda vse njegovo življenje nam nalaga dolžnost, da mu izkazemo isto spoštovanje, ki ga zasluži politični borec. Morda mu bomo izkazali spoštovanje na ta način, če se vprašamo: Ali je res potrebno, da mora politični borec umreti, da mu priznamo vrline? Ali je res potrebno, da pokopljemo političnega borca in ga šele potem cenimo po njegovih najboljših lastnostih? Ali je res potrebno, da se za vedno poslovimo od političnega borca in da mu šele potem priznamo, da je bil pošten, iskren in dober rodoljub? Bog daj, da bi mi vsi dali na ta vprašanja isti odgovor! Slava spominu Milana Pribičevića!

Vsa skupščina je vzkliknila: Slava!

Nato je bilo prečitano poročilo finančnega odbora, nato pa poročilo verifikacijskega odbora, iz katerega sledi, da je ta odbor priznal veljavna pooblastila novodošlega poslanca za okraj resavski Djordja Petkovića. Predsednik je izjavil, da je novodošli poslanec postal pravomočni poslanec narodne skupščine.

Govor g. Letice

Skupščina je prešla nato na dnevni red: na nadaljevanje razprave o predloženih dopolnilih k proračunu in finančnemu zakonu. Skupščina je trajala brez odmora ves dan.

Najprej je podal poročilo finančni minister Letica, ki je med drugim dejal: V finančnem zakonu je sprejeta določba, s katero se predvideva, da bo v letu 1937 davek na zemljišča odmerjen po nižji stopnji (10%) na temelju tistega čistega katastrskega dohodka, ki je bil 1935 znižan za eno petino. Predložena dopolnila bodo zlasti dobrodošla za majhnega obrtnika v mestih z manj kot 20.000 prebivalci. Tu so zaščiteni interesi tistih obrtnikov, ki delajo z roko in ki imajo največ dva pomočnika. Ti ne bodo več dolžni predlagati davčnih prijav, ampak se jim bo njihov davek odmerjal po ustaljeni vsoti, ki se znižuje za tista mesta in tiste obrtnike, ki so že doslej plačevali pavšalni davek. Najvažnejše pa je, da bo na ta način ugotovljeni obrtniški davek samo v svojem 60% delu podvržen samopravnemu davkom.

Da bi se današnje stanje glede nenakosti obdavčenja popravilo, sem predlagal minimalni davek v progresivni obliki od 2—8%. Za podjetja, ki so podvržena posebnemu davčnemu dodatku, se bo minimalni davek zaračunaval z ozirom na predložene spremembe v dvojnem iznosu.

Izboljšanje voznih redov na Jadranu

Belgrad, 10. marca. AA. Danes so dokončno določili vozne ređe naših obrežnih parniških družb za letošnje poletno sezono.

Novost, in dobre strani novih pomorskih voznih redov so te:

Iz Benetk do skrajne točke državne obale se za izletnike iz Anglije, Francije, Švice in Italije uvede letos vsak dan redna zveza zvečer, ob nedeljah pa dve; od teh zvez pojdejo stiri naravnost v Split, druge pa čez Sušak. Za povratek so vsak dan zagotovljene zveze podnevi, in sicer 3 naravnost iz Splita, ena čez Trst, druga pa čez Sušak. S Sušaka se uvede vsak dan brza proga ob 16. v Split in Dubrovnik, razen tega se uvedeta še po dvakrat na teden zvezi ob 8.30 in 10.30. Povratek na Sušak petkrat tedensko ob 6. in štirikrat ob 12.30.

Za promet iz Splita se uvedejo tri redne brze zveze v Dubrovnikom, odnosno s Kotorom. Prvi odhod je ob 8. in je v zvezi s potniškim vlakom, drugi odhod ob 9.30 in ima zvezo s prihodom brze vlaka, tretji odhod je ob 22. in ima zvezo z ostalimi vlaki, ki priso čez dan. Razen tega se

Društveni davek je prizadet v toliko, ker bo davčna oblast mogla vzeti za davčno osnovo ceno vrednosti zaloge pri letni inventuri samo do 20% nabavne oziroma proizvodne vrednosti.

V okviru državnih trošarinskih predpisov so izvršene nekatere spremembe, da bi se preprečile gotove protizakonitosti. Glede skupnih banovinskih trošarin so predložena nekatera dopolnila glede gotovih novih predmetov. Tu je zlasti obsežno južno sadije in tovarniška obleka ter obutev. Z ozirom na zelo nizko stopnjo teh trošarin za obutev in obleko, ki jo rabijo široki narodni sloji, se podražitev teh potrebščin ne bo bogve kako podražila, banovinske finance pa bodo dobile nove vire dohodkov, ki bodo znatni.

Med povišanjem stalnih taks je morda najvažnejše to, kar se nanaša na posle v administrativnih zadevah. Ta taksa se od dosedanjih 5 Din zvišuje na 10 Din, kar pa vsekakor ne bo v gospodarskem oziru motilo. Važna je posebno taksa za nepremičnine. Predložene spremembe imajo namen, da te takse podvržejo večjemu številu obvezancev, vendar pa te reforme ne smemo smatrati samo kot fiskalno zadevo. Z njo je izvedeno gotovo izenačenje te takse, ki se doslej plačuje še po različnih nasledstvenih taksnih normah.

Od sedaj naprej pa bomo imeli skupno takso stopnjo in enako obremenitev z ozirom na stopnjo sorodstva. Danes se nasledstvena in daritvena taksa plača samo od zapuščin, ki presegajo 100.000 Din čiste vrednosti. Zaradi tega visokega minimuma je bilo v praksi izveto veliko zapuščin, ki so dejansko presegale tudi ta minimum. Z izvedenimi ocenitvami sestavnih delov imovine se večkrat niso plačale takse ravno vsled tako visoko določenega minimuma.

Radi tega, da je nova stopnja ustaljena za manjšo vrednost, na 10.000 Din čistega deleža za vsakega dediča, je ta minimum še vedno ugoden za nasledstveno imovino, če primerjamo nasledstveno dajatev v državah našega bližnjega in daljnega sosedstva. Toda mi nismo gledali samo po inozemstvu, mi imamo pred očmi naše razmere in smo z njimi tudi računal. Vemo, da nimamo mnogo bogastva, in bomo vsled tega še tudi nadalje varovali nasledstveno imovino naših družin s temi prenosnimi taksami.

V tem predlogu varujemo tudi družinsko imovino, ker imovina do 10.000 Din vrednosti ni prizadeta. Pridrži pa smo si osvoboditev tudi od vseh prenosnih taks z ozirom na družinske razmere in koleno sorodstva. Prva taksa stopnja je najbolj prizanesljiva, ker je doslej obsegala samo otroke. V to stopnjo se sedaj vvrščajo tudi vnuki. V drugo stopnjo je postavljen zakonski drug in pozakonski in nezakonski otroci. Kr. vlada je pri tej priliki močno računala z našimi kmečnimi domovi. V novem zakonskem predlogu je predvidela minimum 50.000 Din čiste imovine zapustnikove po odbitku vseh dolgov. Na to imovino 50.000 dinarjev čiste vrednosti se ne plača prenosna taksa niti s strani otrok pa tudi ne s strani vnukov. Če se vpoštevajo dosedanja zakonska določila o prenosnih taksah, zlasti za Srbijo in Crno goro, potem moramo vsekakor priznati, da te spremembe pomenijo zelo veliko omiljenje.

Večina članov skupščine je poročilo finančnega ministra vzela na znanje, nakar je dobil besedo poročevalec večine, ki je podal svoje poročilo glede šolnin in taks za srednje in visoke šole, o katerih smo že včeraj poročali.

Debat

Nato je podal predsednik besedo poročevalec manjšine Nikolai Kabalinu, ki je podal svoje kratko poročilo, nakar se je pričela razprava o podrobnostih.

Prvi je govoril Mihael Stojadinović, ki je zahteval, naj bi se ta proračunski predlog spopadla še z novimi dopolnili. Naslednji govornik je bil Dešen (JNS), ki se je že po nekaj besedah vrnil spet na politično polje. V imenu svoje skupine mu je ušla beseda: »Mi nimamo značajnih ljudi in političnih ljudi!« Nato se je ukvarjal, kakor večji del govornikov opozicije, z našimi notranje-političnimi vprašanji, zlasti s hrvatskim vprašanjem, in je dejal, da po vsej Evropi vlada zmeda in prav za prav po vsem svetu in da tako tudi mi ne vemo, ali smo Slovani ali Gotje, ali smo en narod ali trije. Ne vemo niti to, čigava je Bosna, čigav je Srem in ali so muslimani Srbi ali Hrvati. Takna negotovost v sicer važnih vprašanjih, ki je izvenela iz tega govora zastopnika JNS, vsekakor na skupščino ni mogla napraviti bogve kako velikega vtisa. Motilo je v njegovem govoru tudi to, da je govoril o »mi Jugoslavo«, »nas Jugoslavo«, kakor da bi bili v skupščini zbrani razen Jugoslovancev še drugi.

Za njim je govoril Mita Dimitrijević, potem pa Mirko Kosić v imenu Delovnega kluba. Ta je govoril o takozvanem rumenem tisku in o osrednjem tiskovnem uradu. Brdsko se je pritoževal nad delom narodne skupščine, ki je že večkrat morala zasedati globoko v noč do ranega jutra in je tudi danes zasedala ves dan.

V imenu skupine JRZ je nato govoril Jovan Arandjelović, ki je ožigal kritiko opozicijskega dela skupščine, ki govori v takšnem smislu, kakor da kr. vlada in njeni pristaši ne bi bili nacionalni.

Uvedejo trikrat na teden proge, ki so nadaljevanje prog iz Benetk. Odhod teh parnikov je določen ob 12. Vrnitev iz Dubrovnik je vsak dan ob 16.15 in vsak dan razen četrtka ob 7. ter štirikrat ob 21.15. V Dubrovnik se pripelje vsak dan ob 17. in 18. in zjutraj ob 7. Vrnitev pa je vsak dan ob 8. in ob 22. razen srede, in še štirikrat ob 12. in dvakrat beneska proga ob 9.

Za Kotor pomeni novi vozni red znatno izboljšanje. Potniki vseh ladij lahko štirikrat na teden napravijo izlete do Cetinja. Prihod v Kotor je določen vsak dan ob 12 razen ponedeljka, ko je ob 14.30. Razen teh dnevnih so v prometu še tri nočne zveze, kakor prejšnja leta. Vrnitev iz Kotora je trikrat na teden ob 14. in trikrat ob 17. Ena direktna brza beneska proga bo vozila v torek iz Budve. Omogočeno je štirikrat na teden priti v Šibenik iz Biograda na morju z brzo progo kakor doslej, trikrat na teden se bodo pa Šibenika dotaknile tujskoprometne ladje, ki priso čez dan in se delj časa ustavijo.

V lokalnem prometu je v glavnem ostalo vse nespremenjeno, le lokalni promet z okolico Šibenika in severno Dalmacijo se je preosnoval in se prilagodil prihodom vlakov in brzih prog. Novi vozni redi stopijo v veljavo 1. aprila t. l.

Nadaljeval je o invalidskih podporah, katerih so sedaj po predloženih spremembah deležne tudi tiste vojne sirote, ki so jim te podpore radi zastaranja že zapadle, in jih morejo dvigniti do 31. marca 1938. V nadaljnjih besedah je govoril o kreditnem zadružništvu, za katerega naj bi veljale iste ugodnosti, kakor jih uživajo druge zadruge.

Voja Lazić je govoril v imenu neodvisnega kluba, ker se pa on zelo pogosto oglaš k besedi, ni izrazil posebne pozornosti, čeprav je večkrat v njegovem govoru mnogo pristne kmečke modrosti.

V teku razprave je Časlav Nikitović podal tudi dodatek, ki ga je predlagal notranji minister, po katerem ima ta minister pravico, da še nadalje spreminja meje občine in združuje ali posamezne kraje pridružuje drugim občinam. Poročal je tudi o § 85 zakona o občinah, katerega novi odstavek se glasi: »Občinski odbor more iz važnih državnih razlogov odstraniti iz službe občinske uslužbenice. Ako pa občinski odbor tega ne bi storil v primeru, ko je dokazano, da je občinski uslužbenec delal proti važnim interesom države, more to storiti ban.«

V kolikor pa si je ta občinski uslužbenec priboril pravico do pokojnine, te pravice izgubi.

Glede prvega dopolnila za notranje ministrstvo je za primer opravičenosti opisoval razmere v južni Srbiji, kjer so posamezni kraji po šest do osem ur oddaljeni od svojega občinskega središča, in da ta narod pač iskreno želi, da bi se to nezgodno razmerje, ki so ga uvedli prejšnji režimi zaradi volivne geometrije, zopet popravilo in da bi se jim zopet dalo take občine, ki jih more narod v svojem interesu sprejeti.

„Rabil je tolmača...“

Poslanec Brenčič odgovarja dr. Pirkmayerju

Belgrad, 10. marca. m. Z ozirom na pranje g. Pirkmayer v današnjem »Jutru« in z ozirom na to, da omenja g. Pirkmayer, da se je na nekem zborovanju v uredniških prostorih »Slovenkega gospodarja« v Mariboru nahajal tudi g. poslanec Brenčič (ostali navedeni so vsi mrtvi), je Vaš dopisnik danes vprašal g. Brenčiča, ali mu je kaj znanega o gornjem sestanku.

Poslanec Brenčič odločno zanika, da bi imel kak sestanek z g. dr. Pirkmayerjem v omenjenih prostorih in torej tudi ne more biti govora o tem, da bi bil on sklepal o razširjanju Pirkmayerjeve brošure med ljudstvom. Pač pa je g. Brenčiču dobro znano, da g. Pirkmayer v svojem uradovanju v pljuškem okraju ni hotel govoriti slovensko, temveč se je posluževal tolmača za obveščanje s slovenskim prebivalstvom. Znano je tudi, kako je g. Pirkmayer kot k. u. k. Ernährungskommissär pri-

Za njim je govorilo še veliko število govornikov in seja ob času, ko to poročamo, še traja. Končno glasovanje o proračunu za leto 1937-38 bo nocoj v poznih večernih urah.

Nadaljevanje v drugi izdaji na 4. strani.

Seja senata

Belgrad, 10. marca. m. Danes ob 5 popoldne je senat nadaljeval svoje zasedanje. Sejo je vodil predsednik dr. Mažuranić. Udeležili so se je tudi predsednik vlade, notranji, prometni, poštni, trgovinski in pravosodni ministri. Pred prehodom na dnevni red je tajnik Kotur sporočil, da se je konstitucionalni odbor za proučevanje predloženega trgovskega zakona. Predsednik odbora je dr. Oton Frangeš, podpredsednik Ljudevit Gaj, tajnik dr. Čukavac. V odboru za proučevanje predloženih mednarodnih konvencij pa je za predsednika izvoljen Ivan Hribar, za podpredsednika Drag. Djordjević, za tajnika pa Djuro Vukotić. Nato je senat prešel na dnevni red. Plenum je obravnaval novo mednarodno pošto konvencijo. Poštni minister je v kratkih potezih objasnili pomen te konvencije, ki se tiče mednarodnih pisemskih pošilk. Sklenjena je bila leta 1934 in so jo priznale doslej že vse države. Sprejeta je bila z 61 glasovi, proti ni glasoval nihče. Naslednja točka je bila pogodba z Anglijo o medsebojni sodni pomoči, ki je bila sprejeta s 60 glasovi. Na vrsto je prišla konvencija z Belgijo o sodni pomoči, ki je bila sprejeta z 59 glasovi. Proti tem konvencijam ni nihče glasoval.

Glavni voditelji opozicije Banjanin, dr. Kramer, Pucelj in dr. Marušić so se v začetku glasovanja odstranili iz dvorane, ko so pa videli, da ta njihov korak ni vzbudil nobene pozornosti in ni učinkoval na ostale člane senata, so se počasi vračali v dvorano.

Po sprejetih konvencijah je bila seja zaključena. Naslednja bo jutri dopoldne ob 10 z dnevnim redom: razprava o interpelaciji senatorja dr. Ivana Majstorovića na pravosodnega ministra zaradi njegovega trgovsko-pomorskega zakona.

tiskal na komisarije v posameznih okrajih, naj iztisnejo iz kmetov žito. Prišel je v neki gorski, popolnoma slovenski okraj, kjer je hotel doseči od kmetov, da bi oddali žito. Ko ga je komisar opozoril, da je to reven in siromašen gorski okraj, kjer večina pridelava samo oves, je dr. Pirkmayer poleg ovsu zahteval še slanine. Ko je komisar trdil, da ljudje tudi slanine nimajo, se je kmalu nato pojavilo šest vojakov pod poveljstvom nekega poročnika, ki so potem po vsem okraju rekvirirali.

Iz Pirkmayerjevih naved v današnjem »Jutru« se jasno vidi, da vse dr. Kocetove trditve držijo, ker jih dr. Pirkmayer niti ne izpodbija ter jih skuša samo ublažiti. Tako dr. Pirkmayer ne bo mogel nikdar s sveta spraviti trditve, da morajo uradi s kmeti postopati tako, kakor se bodo oni odzvali zahtevam rekvizitorjev.

Domači odmevi

Kie je nepoštenje

Kakor so mnogi listi v Jugoslaviji javili, je bil krški škof dr. Josip Srebrnič v zadnji instanci oproščen v tožbi, ki jo je naperil proti njemu Sokol radi očitkov, ki so idejno isti, kakor so jugoslovanski javnosti znani iz znanega pastirskega pisma jugoslovanskih škofov ob priliki monopolizacije mladine po Sokolu.

Sodišče kot nepristrano mesto je škofa dr. Jos. Srebrnića oprostil vsake krivde in Sokol je moral plačati tožne in druge stroške. Tako je g. dr. Jos. Srebrnič dobil sijajno zadoščenje pri zagrebski apelaciji, javnost pa ve, kako naj o tej stvari sodi. Toda razsodba ne da mirno spati našim tramsonskim tribolom, posebno ne »Slov. Narod«. Vedno znova želi o njej pisati. Najbolj se jezi na liste, ki so razsodbo objavili in pravi, da predstavljajo to »grmade laži in podlih podtikanj«. To je res prava Narodova logika. Grmade laži in podlih podtikanj je očitvidno bilo nagromadenih na nekega drugega, ki pa ga je sodišče spoznalo za nekrivga. Kaj prav za prav »Slov. Narod« hoče? Očitvidno, da nihče o tožbi in zlasti o njenem izidu ne bi poročal, da bi javnost ne bila informirana. Toda ker ni vse tisk v državi pod isto komando, kot Jutrov koncern, se kaj takega seveda ne da izpeljati. Da, ko bi bili še zlati časi JNS diktature. O, takrat se je drugače krojila »pravica«, vemo to. In če je sodnik bolj poslušal svojo vest in zakon, kakor politični ferman, je letel na cesto, kot kaže celjski slučaj. V tistih letih je bilo v veliki modi »poštenje«, po katerem tako vzdihuje ata Narod! Kdo ne bi sočustvoval z njim, ali vsaj razumel njegovih srčnih bolečin!

„Narod“ v staroslovanski obleki

»Slovenski Narod«, ki je v sedemdesetem letu svoje starosti postal skrajno frfraft in nestanovit, se je naenkrat ohladil za rdečo Španijo in posveča sedaj svoje simpatije vprašanjem katoliškega nauka in bogoslužja. V veliki skrbi za katoliško cerkev se sprašuje, zakaj neki mnogi ljudje cerkev zapuščajno in begajo za rdečimi in drugimi fantomi, za katere se je še nedavno navduševal tudi on, pa jim je sedaj odpovedal svojo ljubezen. »Slovenski Narod« poziva katoličane, naj se vendar enkrat streznijo, ali bi ne bilo dobro, da se kaj stori zoper sedanji »svetski kaos«, ko grozi izbruhiti svetovna revolucija, kateri je na čelu slovanska sovjetska Rusija in ko tudi na Čehoslovanskem opazamo podoben pojav. Temu velikemu socialnemu in moralnemu zlu se po mnenju »Slovenskega Naroda« ne bo mogoče izogniti drugače, kakor da se uvede v vse katoliške cerkve v Jugoslaviji staroslovanska služba božja, kakor je to že l. 1920. zahtevalo 126 duhovnikov splitske škofije. Mi govorimo nimamo ničesar zoper staročestiti slovanski bogoslužni jezik, mislimo pa, da je Cerkev sama najbolj poklicana soditi o tej zadevi, oziroma o njeni važnosti in oportuniteti in če se ne motimo, je ta stvar dobro rešena v konkordatu, ki ga pa JNS-opozicija, katero »Slovenski Narod« na vse kripile podpira, ljuto pobija. Končno pa naj povemo še svoje skromno mnenje, da za rešitev moderne socialne in moralne krize to vprašanje ni take odločilne važnosti, kakor meni starina »Narod«, ki mu svetujemo, naj proučuje še druga, gotovo veliko učinkovitejša sredstva obnove modernega sveta, ker bo v tem slučaju po vsej priliki prišel do spoznanja, da je tej krizi v največji meri krive rdečeljubno framaonstvo, za katerega »Narod« dela tako reklamo, da mora biti zveza sovjetskih brezbožcev v Moskvi

Bratovske skladnice

Belgrad, 10. marca. m. Današnje »Službene Novine« objavljajo danes naredbo ministrstva za gozdarstvo in rudnike, da morajo odslej vse bratovske skladnice v državi oddajati ves svoj denar, ki ga bodo nalagale na obrestovanje, izključno pri Drž. hipotekarni banki v Belgradu ali pa pri njenih podružnicah v državi in da se že vloženi denar pri privatnih, banovinskih, okrajnih, občinskih ali mestnih denarnih zavodih mora v najkrajšem času prenesti v Državno hipotekarno banko.

Belgrad, 10. marca. m. Anketa o sanaciji bratovskih skladnic, o kateri smo včeraj že poročali, se je nadaljevala globoko v noč. Sklicano je je ministrstvo za gozdarstvo in rudnike. Resolucijo, ki so jo sprejeli, smo že včeraj objavili. Večina je sprejela predlog, da se rudarski proizvodi iz dravske banovine obremene z večjimi dajatvami, kakor rudarski proizvodi iz drugih banovin.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Belgrajske vesti

Belgrad, 10. marca. AA. Rumunski poslanik na našem dvoru Viktor Cadere, je danes dopoldne izročil pomočniku prometnega ministra inž. Petru Senjanoviću visoko odlikovanje veliki križ rumunske krone, ki ga je z njim odlikoval kralj Karol II. Prav tako je pomočniku prometnega ministra inž. Senjanoviću izročil odlikovanje francoski poslanik Dampierre, in sicer red legije časti oficirske stopnje, ki ga je z njim odlikoval predsednik francoske republike Lebrun.

Belgrad, 10. marca. AA. Odbor za uvoz pri Narodni banki sporoča zainteresiranim uvoznikom, da bo počenši s 15. marcem t. l. sprejemal prošnje za uvoz kontroliranega blaga iz Anglije po kontingentu, ki jim gre za drugo tromesečje t. l. Prošnje je treba napisati na posebnih formularjih, ki jih da Narodna banka na razpolago zainteresiranim osebam, tako v centrali (devizni oddelek) kakor tudi v svojih podružnicah.

Belgrad, 10. marca. AA. Te dni se končujejo pripravljala dela za gradnjo koksarne v Tesliću. Koksarna bo izdelovala koks iz lesnega oglja. Ta koks bo služil za izdelavo in taljenje posebne vrste jekla. Koksarna ima začeti delati 9 mesecev po podpisu pogodbe s prizadetimi ustanovami.

Belgrad, 10. marca. m. Radi izgrediv na nogometni tekmi med Jugoslavijo in Ljubljano sta suspendirana Lojančič in Bertonec. Te dni bosta še zasiljena, nakar bo kazenski odbor Jugoslovanske nogometne zveze izrekel nad obema kazen.

Komunistični in socialistični poslanci v CSR so soglasno odobrili v zunanje-političnem odboru parlamenta zunanje-politične smernice ministra dr. Krofite.

Slovo Ljubljane od T. Zupana

Ljubljana, 10. marca

Turobno se je danes nad Ljubljano razprostrlo ozračje, ki je še bolj zresnilo obraz našega mesta, ki se je pripravljalo, da sprejme z vsemi izrazi resnično občutene notranje žalosti na zadnji poti najstarejšega slovenskega duhovnika in adveze zaslužnega narodnega delavca, prelata Toma Zupana. Glinjivi so bili izrazi ljubezni in spoštovanja, ki ga je ljubljansko prebivalstvo izkalo. Včeraj popoldne je bilo truplo velikega pokojnika prepeljano z Okroglega v Ljubljano. Mnoge vernikov iz vrst ljubljanskega prebivalstva in iz okolice ter celo iz oddaljenih krajev so prišle, da se še zadnjič poklonijo nepozabnemu zgojitelju in narodnemu buditelju. Iz globin človeških src so hitele včeraj in danes k nebu iskrene molitve, zahvale in priprošnje za pokojnika. Krsta s pokojnikovim truplom je postala pravi omareški oltar neštetič časticev in spoštovanj lev pokojnika.

Pred Alojzijeviščem

Zadnja pot pokojnega prelata Toma Zupana je bila danes ob 3 popoldne izpred kapelice v Alojzijevišču. Množica prebivalstva je naredila že dolgo pred tretjo uro močan špalir po Poljanski cesti in dalje do stolne cerkve in škofije. Tudi tevilni odličniki so se zbirali pri kapelici. Med odličniki je bilo zlasti mnogo duhovščine. Cerkvene obrede in molitve za dušo pokojnika je opravil škof dr. Gregor Rožman ob asistenci kanonikov gg. Volca in Zupana ter druge duhovščine. Pevski zbor Glasbene Matice je potem zapel Jenovo »Uliši nas, Gospod«. Nato je spregovoril

Ljubljanski župan dr. Adlešič

Vedno pogostejše sega neizprosna smrt v vrste naših zaslužnih oči. Sedaj nam je vzela moža, ki je bil zaslužen za cel narod in posebej za mesto Ljubljano, našega častnega meščana. Danes sprejamo na zadnji poti moža — nestorja slov. duhovnikov in vzor človeka, katerega lik se je neizbrisno utisnil v vsa slovenska srca.

Točno dve leti po smrti svojega duhovnega varnika, župnika trnovskega, zgodovinarja in častnega meščana ljubljanskega Vrhovnika, je umrl v visoki starosti 97 let, monsignor Tomo Zupan.

Dasi je poslednja leta bival sam zase v zalutenuem pokopu na svojem gradiču na Okroglem, ni bil nikdar pozabljen od slovenskega naroda. Njegovo ime je znano vsakemu Slovencu; njegovo plemenito srce, vzorna delavnost in vzgleda narodna zavest so nam bile vedno svetel vzgled in nam bo ta vzgled ostal tudi v bodoče, nam in naši mladini ter potomcem.

Kot vzoren duhovnik je prejel Tomo Zupan največja cerkvena počastila, bil je papežev tajni komornik in apostolski protonotar; prejel pa je tudi visoka posvetna odlikovanja.

Mesto Ljubljana se je oddaljilo za njegove zasluge z najvišjim odlikovanjem, ki mu ga more podeliti; izvolilo ga je za svojega častnega meščana.

In kdo bolj zasluži ta odlikovanja kot monsignor Tomo Zupan. 41 dolgih let je poučeval na gimnaziji verouk in slovenščino in vzgajal v pravem narodnem in verskem duhu slovensko mladino, ki ga hvalična danes že v zreli moški dobi spremlja na tej žalostni poti. Svoje vzgojno delo uveljavil tudi kot ravnatelj Alojzijevišča, kjer je kot idealni vzgojitelj dopolnjeval, česar šola ni mogla nuditi. Zbiral in vzbujal je talente, brusil je značaje in bil pravi duhovni oče slovenske mladine. Kot pedagog je bil tudi član okrajnega in 12 let delžnega šolskega sveta.

Odlično se je udeleževal tudi v občinskem svetu ljubljanskem, ki je pokojnika v letih 1885, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 11. marca: Sofronij, škof; Krištof Milanski.

Novi grobovi

† V Vitanju je v starosti 69 let mirno v Gospodu zaspal gospod Rajmund Hofbauer, lesni trgovec in posestnik. Pogreb bo v soboto ob 4 popoldne. Naj mu sveti večna luč! Zalujočim naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je umrla gospa Marija Šifrar, roj. Kosmač, učiteljica v pokoji, soproga zadruženega revizorja. Pogreb bo danes ob 3. popoldne. Naj v miru počiva! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V ljubljanski bolnišnici je umrla v 62. letu starosti Marijana Potočnik iz Dobrave pri Zireh. Malo veselja je pokojnica v življenju užila; največja njena uteha je bilo delo, saj pa je tudi bilo vse njeno življenje do zadnjega dne en sam nepretrgan delavnik, ena sama skrb za druge. Za njo žalujejo trije sinovi. Bog ji bodi bogat plačnik.

Osebnosti

— Diplomirana sta bila na pravni fakulteti ljubljanske univerze g. Ziga Vodusek iz Gorij pri Bledu in g. Leo Bebler iz Radovljice. Čestitamo!

— Iz sodne službe. Za sodniške pripravnike so imenovani absolvirani pravniki: Hubert Korošec, okrajno sodišče v Mariboru, Fran Zupančič, okrajno sodišče v Celju, dr. Škerlj Bogdan in Leon Korošec, okrajno sodišče v Novem mestu.

— Iz sodnopisarniške službe. Napredovala sta Mijo Tavzes, ravnatelj zemljiške knjige pri okrajnem sodišču v Ljubljani, v V., in Maks Grušen, upravnik letnišnice okrajnega sodišča v Celju, v VI. položajno skupino.

— Konkurni razpis. Z razpisnim rokom do 15. aprila 1937 je razpisana župnija Ihan v kamniški dekaniji. Ker je župnišče v Ihanu zaprto, se je obračati po informacije na upravitelja župnije v Mali Loki, p. Domžale.

— Predzren roparski napad. Iz Mirne peči nam poročajo: Danes, dne 10. marca, ob 1. ponoči so v Dolenji vasi št. 8, po domače pri Progarajevih, štirje tolovaji, ki so bili maskirani, siloma čez podstrešje vdrli v hišo in zahtevali denar. Družina šteje tri člane, t. j. dva že priletna fanta in stara boleha mati. Domači starejši sin je trenutno zbrujen iz spanja misli, da so ga prijatelji prišli obiskat, zato jim je rekel, da naj si kar sami postrežejo, saj je v drugem koncu hiše vino in jedaja na razpolago, toda roparji so zahtevali samo denar, češ, saj je pred kratkim plačal doto mlajšemu bratu. Ker pri hiši res niso k sreči imeli veliko denarja, sta brata roparjem to poudarjala, da lahko vzamejo vso pajčo, kolikor jo imajo doma, in meso, magari, če vso živino iz hleva vzamejo, samo naj jim nič žalega ne store. Toda roparji so kljub temu zahtevali denar s hrvaškim narečjem »Mi čemo samo novac, zato so brata siloma zvezali in še ranili povrhu, ker sta se do skrajnosti branila, stari materi so usta zamašili in jo vrgli na posteljo. Preden so odšli iz hiše, so enega brata razvezali. Še isto noč so potem v Lazih razbili zadnjo in pokradli vino. Ze prejšnji večer, pravijo, so vaščani videli par sumljivih ljudi, ki so vedrili pod kozolecem. Roparjem morajo biti gotovo dobro znane razmere pri hiši, ker drugače ne bi bili tako predzreni, saj hiša stoji sredi vasi.

— Duhovne vaje na Mali Loki za dekleta se bodo pričele nepreklicno v soboto 13. marca. To so zadnje duhovne vaje pred počitnicami. Vse, ki ste se prijavile za zadnjo soboto, pridite gotovo. Ker je pa prostora še dosti, pripeljte še druge s seboj. Duhovne vaje se bodo pričele kakor navadno proti večeru.

— V službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 10. t. m. je objavljena »Uredba o kmetijskih zbornicah in o Objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin v letu 1937/38, in sicer za občino Besnica v kranjskem okraju, Gor. Logatec, Pristava v šmarnskem okraju in Solčava v gornjegrajskem okraju.

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče, vender

more usak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO z rdečimi srci!

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 52 objavljajo, da je državno pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati št. 8 tednika »Seljaški dom« tretja izdaja, ki izhaja v Zagrebu.

— Kristus je vstal! Deset velikonočnih pesmi za mešani zbor, zložil Anton Grum. Samozaložba. Cena partituri 18 Din. Posamezni glasovi niso izšli. Vse pesmi so zložene v zelo melodioznem in cerkvenem slogu, našim cerkveno glasbenim razmeram zelo primerne in dobro dole. Nekatere so še posebej lepe in jih bodo naši cerkveni zbori radi izvajali. Nudile bodo vernikom mnogo velikonočnega užitka in radosti. Pesmi so vredne najplejše priporočila. Dobiijo se tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Kokosji strani obsojen na 14 mesecev. Na Jesenicah se je lani od avgusta do jeseni pojavil drzen tat, ki je postal pravcati kokosji strah in spreten vlomilec v čebelnjake. Komaj 22 letni Bonča France je zgradil z ukradenimi deskami v gozdu nad Jesenicami leseno barako in se tam skrival. Ponoči pa je hodil na tatinske pohode. Odpiral je kurnike in čebelnjake. Iz 8 kurnikov je odnesel 32 kokoši, piščancev, petelinov in celo eno gos. Vlomil pa je tudi v 7 čebelnjakov, odkoder

je odnašal razno blago in med. Medu je pokradel do 50 kg. Bonča je tip pravega podeželskega klateža in je bil že večkrat kaznovan. Pred okrajnim sodiščem v Ljubljani je bil sedaj obsojen na 14 mesecev strogega zapor.

— Žrtve brezvestne politične propagande. Po deželi se klatijo temni elementi, ki ljudi hujsko proti naši enotni državi. Letos januarja sta dva orožnika aretirala Andreja Burja, 66 letnega delavca iz Zasipa pri Gorjah, ker je bil osumljen nekega požiga. Med eskorto pa je začel zabavljati napram orožnikom proti obstoju naše države in pripovedoval naravnost fantastične stvari o Mačku, ki da ima za seboj že 6 milijonov ljudi. Pred malim senatom je bil Burja obsojen po čl. 4 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi na 2 meseca strogega zapor in 60 Din denarne kazni, odnosno 1 dan zapor. Burja je pač žrtev brezvestnih agitatorjev.

— Zaprtje upliva na organizem. Preiskušeno sredstvo za odvajanje, ki deluje zanesljivo in ima prijeten okus, je Darmol. (Ogl. reg. S. Br. 15244/13. VII. 1936.)

— Čutite tudi Vi pomlad? Z naravo se tudi človeško telo spremeni. Po skrbih in boleznih pozimi je mnogokrat najmočnejši človek obrabljen. Mnoge napravi tudi pomlad utrujene in nervozne. Zato je ravno sedaj čas za Biomalz-kuro. Biomalz je najboljši pripomoček za utrjene in nervozne. V vsaki dozi (½ kg) so redilne snovi iz 14.700 na solcu dozorelih ječmenovih zrn. Poizkusna doza Din 12.50 v lekarnah.

— Proti zaprtju so Leopile blago in zanesljivo učinkujoče odvajalno sredstvo iz samih rastlinskih sestavin, ki je popolnoma neškodljivo tudi pri trajni uporabi. Leopile so se izvršno izkazale celo v kroničnih slučajih. Dobiva se v vseh lekarnah. — Oglas reg. S. br. 31.430 dne 24. XII. 1935.

— PRI RAZPOKANI KOZI, ozehlinah, lišajih in izpuščajih čudovito deluje »OBLAKOVO KAMILIČNO MAZILCO«.

— Da boste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

Četrtek, dne 11. marca 1937.

Gledališče

Drama: Četrtek, 11. marca: Zadnji signal. Premijera. Premijerski abonma. — Petek, 12. marca: Ob 15. Na ledeni plošči. Dijaška predstava. Izven. Izredno znižane cene od 14 do 2 Din. — Sobota, 13. marca: Simfonija 1937. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Opera: Četrtek, 11. marca: Hoffmannove pripovedke. Red Četrtek. — Petek, 12. marca: Plesni večer bolgarskih narodnih plesov. Izven. Znižane cene. — Sobota, 13. marca: Ero z onega sveta. Izven. Znižane cene.

Predavanja

Predavanje ministra Dima Kazasova. Gospod Dimo Kazasov, bivši minister in poslanik v Belgradu, bo predaval drevi ob 20. v veliki dvorani Trgovskega doma o sodobni Bolgariji. Predavanje priredi Jugoslovansko-bolgarska liga, ki vabi vso ljubljansko javnost. Vstop brezplačen!

Dvorana Prosv. društva sv. Krištof. Drevi ob 20. bo VIII. prosvetni večer s predavanjem primarija g. dr. V. Meršolija o slovenskih dobrovoljcih v Rusiji in Dobruži.

V društvu »Pravnike« bo v petek, 12. marca, ob 18. predaval g. dr. Vladimir Kukman: »Nekaj pogledov na načrti jugoslovanskega državljanstva zakonika z vidika upravnega prava«. Predavanje bo v ljubljanski pravosodni palači, soba št. 79.

Filozofsko društvo v Ljubljani bo imelo v soboto, dne 13. marca 1937 ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi svoje šesto predavanje. Predaval bo vsuči. prof. dr. Alfred Serko: Psihologija psihoz.

Prireditve in zabave

Vse prijatelje in ljubitelje naše dramske in gledališke umetnosti opozarjamo na Skrbniškovo recitacijo Mrakovca »Kleistan«, da si pravčasno oskrbe vstopnice, ki so v predprodaji v trafiki nasproti glavne pošte od danes naprej.

Družbani večer oficijelj ljubljanske garnizije bo 13. t. m. ob 21. v veliki dvorani hotela Miklič. Vsi aktivni in rezervni oficirji z družinami najviljudneje vabljani. Obleda po volji!

V mali filharmonični dvorani bo jutri, v petek, dne 12. t. m., ob 20. koncert poljsko-argentinke glasbe. Spoznali bomo dela avtorjev predvsem poljskega naroda, pa tudi enega izmed argentinskih skladateljev. Vrstijo se klavirske skladbe in solopeske točke, ena bolj zanimiva od druge. Izvajalci so: g. Milena Štrukelj-Verbičeva (mezzosopran), pianist Pavel Sivie in konservatoristka Marta Osterčeva. — Sedeži po 10 Din, elojšiča po 5 Din so v predprodaji v knjigarni Glasb. Matice.

Sestanki

Fantovski odsek Šentpetrskega Prosvetnega društva ima drevi ob 8. zvečer sestanek. Na sporedu je predavanje s sklopičnimi slikami »Po mestih južne Nemčije«.

Klub železničarjev JRZ sklicuje za dne 11. III. odborovo sejo ob 18.30 pri Mikliču — lovska soba. Udeležba obvezna.

Diskusijska sestanka društva »Pravnike« o predhodnem načrtu o. d. z. se bosta vršila dne 11. in 18. t. m. v prostorih odvetniške zbornice v Ljubljani, Dvořakova ulica, vsakokrat ob 16. popoldne.

Kino

Kino Kodoljevo: Danes »Kontrolor Wagons-Lits« (Theo Lingen). Cene znižane.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

1 Minister Kazasov pri g. banu. Bivši bolgarski poslanik in minister g. Dimo Kazasov je večerj dopoldne obiskal g. bana dr. Marka Natlačenca ter se delj časa mudil pri njem v razgovoru.

1 Slovo bolgarskih pevcev. Bolgarski pevci, člani »Rodne pesnice«, o katerih navdušenem sprejemu smo poročali v večeršnjih številki, so se večerj jutraj poslovlili ob Ljubljane. Zajtrkovali so v kavarni »Nebotičnik«, nato pa so jih ljubljanski pevci spremili na kolodvor, kjer so se od njih pri srčno poslovlili. Na kolodvoru so bili pri slovesu mestni podžupan in predsednik Glasbene Matice dr. Ravnihar ter zastopniki raznih naših drugih organizacij.

1 Brezposelni trnovskega okraja se naprošajo. da se zglase v nedeljo 14. t. m. v Prosvetnem domu, Karunova ul. 14, od 10.—12. dopoldne in svrhu ureditve statistike brezposelnih tega okraja.

1 Ljubljanskim akademikom! Danes ob 4. pop. bo v univerzitetni zbornici konstituiranje akademskega odseka Jugoslovansko-bolgarske lige, katerega se bo udeležil tudi bivši polnomočni minister na našem dvoru g. Dimo Kazasov, ki bo imel tudi nagovor. Vabimo vse akademike, da se konstituiranja našega odseka udeležijo, da tako javno manifestirajo za bratstvo med Jugoslavijo in Bolgarijo. — Pripravljalni odbor.

1 Službe na magistratu. Na predsedstvo mestnega poglavarstva v Ljubljani in na posamezne urade se obrača mnogo strank, ki prosijo za službo. Opozarjamo stranke, naj se ne ozirajo na izjave raznih nemerodajnih oseb, ki morda izjavljajo, da je kako mesto na magistratu prosto. Službena mesta na mestnem poglavarstvu se oddajajo samo, če je kako mesto po uradnem poročilu prazno in če je v smislu finančne uredbe na razpolago potrebni kredit. Šele ko so izpolnjeni ti pogoji, se mesto javno razpiše. Vse prošnje, ki bodo vložene, ne da bi bili dani za to potrebni pogoji, se bodo zavracale. Zato naj si stranke nikar po nepotrebnem ne delajo stroškov in naj vlagajo prošnje samo tedaj, če in kadar bo kako mesto javno razpisano! Zaradi tega so tudi vsa posredovanja bodisi v predsedstvu mestne občine, bodisi pri članih mestnega sveta, brezuspešna.

1 Pomožna šola v Ljubljani ima v petek ob 9. v križevniški cerkvi žalno opravilo po pokojnem svojem prvem upravitelju g. J. Levcu. Sv. mašo bo daroval gospod katehet pomožne šole J. Zerjav.

1 Učiteljsko pomožno šolo je na mesto venca na krsto svojega nekdanjega upravitelja g. J. Levca poklonilo 250 Din za vzdrževanje šolske kuhinje za revne učence pomožne šole.

1 Novodošle državne srečke prodaja menjalnica »Reicher & Turke«.

1 Namočena polenovka Fr. Kham, Miklošičeva cesta 8.

Maribor

m Proslava sv. Tomaža Akvinčana. Mariborska bogoslovna družina je v torek popoldne v avli bogoslovja priredila lepo akademijo v počastitev velikega katoliškega bogoslovca in modroslovca sv. Tomaža. Prireditve se je udeležil prevz. gospod škof dr. Ivan Tomažič, člani stolnega kapitla, profesorji bogoslovja in veliko število drugih duhovnikov. Na sporedu so bile pevske točke, ki jih je dovršeno izvajal zbor bogoslovcev pod vodstvom g. Videčnika, nastop orkestra in dvoje predavanj o globokoumni Tomaževi teologiji. Bogoslovci g. A. Jakopina je v svojem predavanju podal Tomaževe misli o cerkvenem razkolu in orisal Slomškovo delovanje za združjenje obeh cerkva, g. M. Rous pa je predaval o darovih sv. Duha, kakor je o njih učil sv. Tomaž. Ob koncu uspele prireditve je spregovoril g. škof dr. Tomažič ter se vodstvu bogoslovja in sodelujočim zahvalil za lepo počastitev zaščitnika cerkvenih zavodov.

m Podelitev sv. redov. V soboto, dne 13. t. m., ob pol 7 podeli prevzvišeni knezoškof v stolnici bogoslovcem II. letnika nižje sv. redove in 2 bogoslovce prvi višji red ali subdiakonot.

m Ljudski oder ima drevi ob osmih obvezen članski sestanek. Vsi in točno!

m Celodnevni tečaj o zatiranju sadnih škodljivcev in boleznih ter o škropljenju sadnega drevja se vrši v ponedeljek, dne 15. marca, na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen ter traja od 8 do 12 ter od 14 do 18.

m Važen sestanek v Radvanju. Kakor smo že poročali, se bodo vršili radi programa za regulacijo Maribora in okolice sestanki v okoliških občinah. Teh sestankov se udeležijo strokovnjaki banske uprave, pooblaščenici občin in zasebni interesi. Sestanek v Radvanju se ne vrši, kakor poročano v občinski pisarni, temveč bo v petek 12. t. m. ob 14 v Sp. Radvanju v gostilni Franca Krajnc.

m Uprava mariborskega pododbora Združenja rezervnih častnikov vabi svoje člane na redni občini zbor, ki se vrši v petek, 12. t. m., ob 20. uri v dvorani restavracije »Novi svet« v Jurčičevi ulici.

m Ljudska univerza. Biološka predavanja so zaradi bolelosti predavatelja po prof. dr. Vouku preložena. — V četrtek 11. marca predava naš odlični glasbeni pedagog prof. Linko Družović o »glasbeni vzgoji«. Bo to pravi pedagoški večer za starejše in vzgojitelje. Vstopnine ni. — V ponedeljek 15. in v torek 16. t. m. se predvaja kulturni film »Kitajskat«. Uvodno predavanje ima prof. Baš. m Velika noč v Carigradu. »Putnike« priredi za Veliko noč izlet s posebnim vlakom v Carigrad. Cena potovanja: vožnja v II. razredu brzovlaka, popolna oskrba v I. razr. hotelih 2780 Din; vožnja v III. razredu brzovlaka in popolna oskrba v II. razr. hotelih 2050 Din na osebo. Izlet traja od 24. do 31. marca. Prijave se sprejemajo najkasneje do 20. marca pri »Putniku« v Mariboru in pri njegovih podružnicah.

m Smrtna kosa. V Betnavski 40 je umrla gospa Jožeta Medvešek, soproga kovača v delav. drž. žel. in stara 43 let. — Na Aleksandrovi 57 je umrla v visoki starosti 80 let vdova po poštnem poduradniku Marija Mlakar. — V sanatoriju Waldendorff pri Gradcu je umrla soproga tovarniškega ravnatelja gospa Berta Marocutti, stara 32 let. Truplo so večerj prepeljali v Maribor. — Svetila jim večna luč!

m Pištola se mu je sprožila v žepu. Iz Rač so pripeljali v mariborsko bolnišnico 20 letnega kamnoseškega pomočnika Otmarija Kobana. Fant ima prestreljeno desno nogo. V bolnišnici je izjavil, da je hotel pravzaprav izvršiti samomor, ker se je z domačini skregal. Ko pa je segel v žep po pištolo, se mu je orožje že v žepu sprožilo ter ga ranilo. Veselje do samomora mu je s tem očitvidno prešlo.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Za materinski dan priporoča Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani sledeče igrokaze in deklamacije: 2 P. Krizostom: Otroške igrice, V. zvezek, vsebuje: Zvezda, prizorček; Načelniki, igrice v dveh delj; Mamičini prazniki, deklamacija; Če tvoja mamička je v letih, deklamacija. Cena Din 3. — Savinšek: K mamiči, slika otroške ljubezni v treh dejanjih, Din 4. Meško: Mati, po Andersenovi pravljici dramatisirano, Din 4. — Poljanec: Mati, tri lirske-dramatske slike, Din 6; Glasbe, točke k tej igri Din 37. — Meško: Mati, dramatska slika v treh dejanjih, Din 28. — Materi Dekl. oder III. zvezek vsebuje več deklamacij in sedem kratkih prizorov, Din 10. — Materin blagoslov, igra za mladež v treh dejanjih (Zbirka ljudskih iger 14. zv.), Din 12. — Bolhar: Materi, zbirka deklamacij, črtice o materi za mladino, vez. Din 18; Bolhar: Mati, knjiga o slovenski materi, vsebuje razne deklamacije in kratke sestave o materi, vez. Din 28; poleg tega vsebega 4. številka Ljudskega odra: Beseda o materinem trpljenju, zborna deklamacija; Blažena mati Hima, odersko opravilo v 5 slikah (Kurek Niko); Sirota, zborna deklamacija za otroke; Skrbna mati v soboto zvečer, mal prizorček Stev. stane Din 4. — Vse te igrice ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

2,008.000 dinarjev

je zadela srečka razredne loterije

št. 68.326

kupljena v hiši sreče

Bančna poslovalnica Bezjak, Maribor

Gospodska ulica 25

S tem je bančna poslovalnica BEZJAK znova utrdila svoj sloves kot

hiša sreče

Po zadnjih velikih dobitkih (od 40.000 do 1.000.000) je sedaj prišel v Maribor največji milijonski dobiček, ki je sploh mogoč

Prihodnje žrebanje se vrši 14. in 15. aprila

Cena srečk: četrtnina Din 50.—

polovica „ 100.—

cela „ 200.—

Celje

c Gostovanje Akademskega pevskega zbora v Celju. V soboto bo ob 8. zvečer v Marjini cerkvi koncert slovenskih duhovnih pesmi. Pel bo priznani pevski zbor slovenske univerze pod vodstvom skladatelja in vodje folklornega inštituta drž. konzervatorija g. Franca Marolta. Občinstvo se opozarja, da ne zamudi izredne prilike in da si vstopnice nabavi že v predprodaji v trgovini Goričar.

c Delovni čas v trgovinah na praznik sv. Jožefa v Celju. Združene trgovce za mesto Celje sporoča svojemu članstvu in kupujočemu občinstvu, da bodo trgovine v območju celjske mestne občine na praznik sv. Jožefa dne 19. marca t. l. odprte od pol 8. zjutraj do pol 1. popoldne.

c Uvedba telefonske avtomatske centrale v Celju. Po dobljenih informacijah ugotavljamo, da je tudi Združene trgovce za mesto Celje že dne 26. februarja t. l. podalo obširno in utemeljeno spomenico na pošto ministristvo v Belgradu, da se v Celju čimprej uvede telefonska avtomatska centrala. Zanimljivo je za čimprejšnjo izvedbo tudi vse druge merodajne faktorije in je upati, da se bo v teku meseca marca posrečilo izbiti to, kar se že leta in leta zaman zahteva.

c Stavbno gibanje v Celju. Pred kratkim smo poročali, da se je že pričelo zidanje Delavskega azila na Vrazovem trgu. To bo trinadstropna stavba, ki bo res v kras tamošnji okolici. V njej bo tudi ljudsko kopališče. Iz poteka skupščine tukajšnjega mestnega trgovskega gremija smo pa povzeli, da namerava že letos Združene trgovce za mesto Celje svojo hišo št. 8 v Razlagovi ulici dvigniti kar za dve nadstropji, tako da bo hiša trinadstropna, slična, kakor nasproti stoječa palača Pokojniškega zavoda.

c Združene trgovce za okraje Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelsah ponovno opozarja vse svoje člane, da bo 14. redna glavna skupščina Združenja v torek, dne 16. marca t. l. v dvorani Narodnega doma, I. nadstropje, v Celju, z dnevnim redom, ki je bil vsem članom dostavljen. Udeležba skupščine je za vse člane obvezna.

c SK Jugoslavija ima svoj redni letni občini zbor 14. aprila ob 19. v Orlovskem domu.

c Umrla je ga. Ana Perc, vdova po občinskem tajniku, v 81. letu svoje starosti. Pogreb bo v petek ob 3. popoldne iz Dečkovega trga na okoliško pokopališče. Naj v miru počiva!

c Kino Metropol. Danes ob 16.15, 18.15, 20.30 »Manja«.

Trbovlje

c Tercijalka baje prihajajo na shode v Društvenem domu — tako ve povedati Delavska politika, ki se pridene katero o Marjinih devicah. Verjetno, da pečejo socialiste shodi v Društvenem domu, zato jim skušajo vzeti pomen in ugled pri nepoučenih. Po stari navadi lažejo, nekaj bo že ostalo. Če bi ženske prihajale na shode, bi bilo prav, ker gre dostikrat tudi za njihove zadeve, pa naj je to Del. politiki prav ali ne. Zgodilo pa se je pred nedavnim, da so poslali socialisti na naš shod par svojih ženskih pristašev in točno potem je pisala Del. politika, koliko tercijalk je bilo na našem shodu. Pravi pomen te besede je lep, namreč dejansko biti kristjan in izvrševati najlepšo krščansko zapoved o ljubezni, ali so omenjene socialiste takega mišljenja, ne vemo. Zdi se pa, da boče Del. politika s takimi imeni smešiti eno najlepših ustanov kat. cerkve. Ne eno ne drugo ni lepo. Socialistični dopisnik bi rad bil duhovit, a je surov.

c Čevljarji se zbirajo in združujejo. Tovarniška konkurenca je prisilila tudi čevljarje, da mislijo na odpono, zato so ustanovili »Produktivno združenje čevljarjev v Trbovljah«. Združenje bo skušala s skupnimi močmi poceniti svoje proizvode iz tako biti na uslugo občinstvu obenem pa vzdržati tujo tovarniško konkurenco.

Litija

Narasežanje Save. Zaradi zadnjih nalivov je pričela Sava narasčati, tako da obstoja resna nevarnost, da prestopijo vode bregove, če bo še nadalje deževalo. Zaenkrat v Litiji ni neposredne nevarnosti.

Litijska občina je prejela 1 vagon, 17.000 kg, semenskega krompirja, ki ga je oddajala po 80 Din za 100 kg, drugi vagon z 10.000 kg pa je vseboval krompir slabše kakovosti, zaradi česar tega krompirja niso mogli oddati kot semenskega, ampak ga bodo oddali po nižnji ceni za prehrano.

Osebnosti. Zadnji rigoroz je opravil z odliko naš litijski rojak g. Zdravko Flis ter postal doktor prava. Značajnemu katoliškemu starejši iskreno čestitamo! — Premesčen je bil te dni litijski učitelj g. Veno Taufer na šolo v Doleh pri Litiji.

Občini zbor litijske podružnice SPD je bil preteklo nedeljo na Sv. gori. Ker je iz zdravstvenih razlogov odstopil dolgoletni predsednik g. Ferdinand Tomazin, vnet planinec, je bil izvoljen za predsednika g. Gvidon Birolla iz Zagorja, njegov namestnik pa je ljubljanski notar g. dr. Jos. Krevl. Zborovanje se je vršilo v Tomažini koči, kjer je bilo zbranih mnogo ljubljanskih turistov, ljubiteljev naše lepe turistične točke Sv. gore.

Iška

V teku 10 dni sta umrla v Iški Prutove Janez in Suštaršič Franc p. d. Bala. Oba, posebno pa zadnjega, so dobro poznali številni obiskovalci Iške. Šalov oče je bil do izletnikov zelo uljuden in je rad opisoval Iško, karšna je bila v preteklih časih. O njej je vedel povedati toliko pravljic in pripovedk, da je Iška pri poslušalcih kar oživila.

Izpremembe v finančnem zakonu

Dodatno k našemu včeršnjemu poročilu navajamo še nekatera določila v novem predlogu finančnega zakona, ki utegnejo zanimati širšo javnost.

Zamenjava obveznic investicijskega posojila.
Finančni minister more izvršiti zamenjavo obveznic 7% investicijskega posojila iz l. 1921, ob kateri priliki se bodo na podlagi obveznic in kuponov pole, ki ima kupon od št. 33 in talon, izdajati nove obveznice z novo kuponsko polo od št. 33 za rok 15. marec 1938. Serije novih obveznic bodo imele št. od B. ser. 1. Zamenjava je obvezna in se ima izvršiti v roku 5 let počenši od 15. septembra 1937.

Nove podružnice Poštne hranilnice.
Finančni minister more izvrševati osebne in materialne izdatke za nove podružnice Poštne hranilnice v Dubrovniku, Splitu, Sušaku in Podgorici in breme tekočih dohodkov Poštne hranilnice.

Pupilni denar.
Nadalje je finančni minister pooblaščen, da more v sporazumu z ministrom trgovine in industrije podaljšati do 1. aprila 1938 rok 10 let iz št. 117 zakona o ureditvi Drž. hipotek. banke. To podaljšanje more vezati za pogoje, katere predpisuje finančni minister.

Nasledstvene in daritvene takse.
Popolnoma se na novo stilizira postavka št. 23 takse tarife. Priložena je tudi tablica tarife, ki odreja 6 skupin naslednikov ter navaja takse stopnje v 12 skupinah, dočim je bilo v 7 skupinah naslednikov 10 stopenj. Nova je tabela za takso za prenos nepremičnin radi smrti ali darovanja med živimi. Ta obsega pri 5 skupinah sorodstva 6 stopenj takse: od pol odstotka do 4%.

Pogodbe o vzdrževanju.
Za pogodbe o vzdrževanju določene osebe (tar. post. 29) se plača taksa po vrednosti vsote vzdrževanja 1%, dočim je prej znašala postavka 2 odstotka.

Podaljšanje vizuma.
Doselej je l. pripomba post. 55 določila, da se plačuje za vsako podaljšanje vizuma 30 Din. Sedaj pa je določilo naslednje: za prvi vizum na eno potovanje že izdanih venemajnih potnih listov in za vsako podaljšanje vizuma na 1 potovanje se plača 10 Din. Za vsak vizum in za podaljšanje vizuma za več potovanj v roku trajanja do 3 mesece se plača 20 Din, do 6 mesecev 30 Din. Vizum za 1 potovanje ob priliki izvenmejnega potnega lista ne plača takse.

Potni list se sme izdati za največ dve leti (prej 3 leta).

Dodana je 4. pripomba: za skupne in kolektivne izvenmejne potne liste se plača samo ena taksa kakor tudi za individualne.

V tar. št. 99 je nov tale odstavek: Za dajanje dovolil za javne radioprireditve se plača ta taksa pavšalno naprej po oceni ene oblasti, ki to odobrenje izdaja in to v takšnih znakih tako, da pri odmeri tega pavšala na en dan prirejanja ne sme odstopiti višja taksa kot 3 Din. Po zahtevi takšnega obvezanca se to pavšaliranje vrši bilo za 1 mesec, za 3, za 6 mesecev ali leto dni.

Izpremenjena je pripomba 4 točka 4 k št. 99 a takole: za cerkvene koncerte (v cerkvah), za javne večbe sokolskih društev, koncerte in umetniške prireditve domačih pevskih, umetniškoglasbenih in književnih društev kakor tudi gledališke predstave, prosvetni večeri, predavanja in koncerti domačih prosvetnih društev, toda pod pogojem, da se vse te prireditve vrše brez plesa, drugače znaša taksa 20%.

Trošarina
Poostrena so razna določila o kontroli proizvodnje trošarinskih predmetov.

Po točki 10 št. 72 zakona o drž. trošarini se odda točka 11 s sledečim tekstom:

I. Na uvoženo žganje iz inozemstva se plača za drž. in ban. trošarino za hl stopnjo 20 Din.
II. Žganje, proizvedeno v državi, ni podvrženo plačilu drž. trošarine. — Nato določa zakon, katere vrste žganja so nepodvržene drž. trošarini.

Nadalje vsebuje novi finančni zakon natančna določila o tem, kaj je plinsko olje.

Carinska amnestija za obmejne državljane
Ustavlja se carinskocakanski postopek in izvršuje se neizvršenih odlokov v prestopkih iz št. 145 in 163 kar. zakona, storjenim do 31. decembra 1936 s strani obmejnega prebivalstva, naših državljanov, ko gre za živino, stavbni les, težakše vozove, dele teh vozov in opreme za vprežno živino.

Trošarina na vino in žganje
se more pretvoriti v nekaterih banovinah v pavšalno.

Vsenučilnišča
Za asistente bogoslovnih fakultet obstoje izpraševalne komisije pri bogoslovni fakulteti v Zagrebu za Zagreb in Ljubljani.

Odst. 2 št. 23 zakona o vsenučilnišči se dodaja nov člen, ki določa za prevedbo asistentov-dnevničarjev nove pogoje.

Prometni predpisi
Minister notranjih zadev je po št. 31 b novega finančnega zakona pooblaščen, da more z uredbo za prometne prestopke, ki se kaznujejo po uredbi o zaščiti javnih cest in varnosti prometa in po posebnih naredbah dovoliti eksekutivnim policijskim uniformiranim organom na licu mesta, da izvedejo postopek in izrekajo ter takoj vterjajo denarne kazni, brez formalnosti, predpisanih v obstoječih zakonskih predpisih. Višina kazni, tako

izrečene je največ 20 din brez predpisane takse po zakona o taksah. Kazni se bodo izrekale in izterjevale po posebno predpisanih blokih — potrdilih.

Po odobritvi min. sveta more nadalje notranji minister uveljaviti uredbo, s katero regulira vse službo obrambe od požara v Jugoslaviji. S to uredbo pa se ne morejo povečati osebni izdatki, odobreni po proračunu.

Elektrifikacija.
Dovoljuje se gradbenemu ministru ekspropiacija zasebnih nepremičnin, odn. odobravanje služnosti pravice in breme zasebne lastnine, v svrhu postavljanja in vzdrževanja elektrovodov s pripadajočimi napravami razvodnih in transformatorskih naprav in korist države, samoupravni in zasebnih električnih podjetij splošno koristi, ko to odobri pristojna oblast.

Sklad za pomožno železniško osobje
Kontraktualni uradniki, dnevničarji in honor. uslužbenici z določeno mesečno plačo in nagrado v službi dr. prometnih ustanov postanejo počenši s 1. aprilom 1937 obvezni vlagatelji »Podpornega sklada pomožnega osobja v službi države«, ki je bil ustanovljen s št. 56 fin. zak. za 1932—1933. Mesečna vloga znaša 3% od osnove vlaganja (osnova je bruto mesečna plača).

Odloke o vpokojevanju uslužbencev dr. za železnice donosa minister prometa brez predhodnega sporazuma z fin. ministrom.

Za Zavod za proučevanje konjunktura se od

kreditov Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine porabi 220.000 din.

Razširjenje pokojninskega zavarovanja.
Ministru socialne politike in narodnega zdravja je nadalje ostalo pooblastilo za razširjenje pokojninskega zavarovanja na vso državo v istem besedilu kot doslej.

Minister za socialno politiko je nadalje pooblaščen, da lahko izpremeni naredbo o brigi za nezaposlene delavce in nameščence. Izpremeni in dopolni pa lahko tudi pragmatiko Osrednje uprave za posredovanje dela od 27. maja 1933 (ne Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, kot smo prvotno poročali) in zmanjšati uslužbenke plače do 15 odstotkov.

Zakonu o bolnicah se doda v št. 19 dostavek: zdravnikom volonterjem v drž. bolnišnicah in hig. ustanovah se prizna polovica časa preživelega v volonterški službi v leta za napredovanje in pa pokojnino.

Nadalje more minister predpisati posebno uredbo (kakor tudi prosvetni minister za svoje zdravstvene ustanove) glede pogojev za sprejem v volonterško službo, trajanju te službe, ocenah, izpitih itd.

Nov osek v finančni službi.

Dodatno zakonu o organizaciji finančne službe se ustanavlja nov osek za kontrolo državnih dohodkov.

Dubrovnik pride v I. draginski razred.

Nove skupne banovinske trošarine

Dne 1. aprila 1935 je bila uveljavljena uredba, s katero se uvajajo za nekatere vrste predmetov skupne banovinske trošarine, katerih donos deli potem finančni minister med posamezne banovine ne z ozirom na pobrano trošarino v dotični banovini, ampak po številu prebivalstva posameznih banovin. Tedaj so bile uvedene naslednje trošarine:

oluščeni riž 1 Din, neoluščeni riž 0,90, kava 2, kako 2, čaj 20 in kalcijev karbid 1,50 Din za kg.

Skupni donos teh trošarin je bil proračunan za leto 1935/36 na 33,1 milij. Din za vso državo, od tega je imela naša banovina dobiti 3 milij. Din, dočim je bilo radi višjega življenjskega standarda v naši banovini gotovo vplačana mnogo več.

S finančnim zakonom za leto 1936/37 z dne 1. aprila 1936 je bil krog skupnih banovinskih trošarin povečan. Na novo so bili pritegnjeni tiste predmeti: britvice za brivne aparate od britvice 1 Din, kavni dodatek 1 Din za kg, kisovo kisline in alkoholni kis 400 Din za 100 kg, vinski kis 0,50, kavstično sodo 0,80, amonijsko sodo 0,40, kristalno sodo 0,20 in jedilno sodo 6 Din za kg. Donos teh in prejšnjih skupnih banovinskih trošarin je bil za leto 1936/37 proračunan za vso državo na 68.250.000 Din, od tega je imela dobiti naša banovina 5.800.000 Din, čeprav veljajo iste pripombe glede razdelitve, kot smo jih navedli zgoraj.

NOVE SKUPNE BANOVINSKE TROŠARINE.

Z novim predlogom finančnega ministra za finančni zakon pa se uvajajo po št. 19 novega predloga še naslednje skupne banovinske trošarine k sedanjim:

limone, citronati, pomaranče in mandarine za kg 1 Din,
ananas, pinjole, pistacije, dateljni, kokosov oreh in drugi ekotični orehi za jelo sveži ali sušeni, mleti ali v razsolu, kokosovo olje, maslo in moka za kg 2 Din,

vanilja, žefran in divji žefran za kg 20 Din,
cimet, muškadni cvet, muškadni oreh in kardamon za kg 5 Din,

vse ostale začimbe v zrnu, v lupinah, oluščene, zdrobljene ali zmlete (kot so: poper, ingver, zvezdasti janež, kapra, majaron, galgant, žbice, janež, kumin, koriander (in podobno razen paprike) za kg 3 Din,

ribja mast in ribje olje, spermacet in spermacetovo olje za kg 3 Din,

kolofonija (sirova, predelana, prečiščena in ostala) za kg 1 Din.

Tvorniška obutev.

1. Na gumijaste opanke in delavske čevlje in coklje iz kravine za par 1 Din.

2. Za obutev iz gumija, kavčuka, platna, iz blagovnih kosov (krajcev) in tkiv, ki ne propuščajo vode, sandale in copate za par 2 Din.

3. Za obutev iz usnja za par 5 Din.

4. Za obutev iz finega usnja kakor tudi broniranega, posrebrnega, pozlačenega, lakiranega, kačjega, krokodilskega, antilopskega, jelenovega in podobnega luksuznega usnja in svile, atlasa, zameta, brokata in temu podobno za par 21 Din.

Za otroško obutev do zaključno 17 cm dolžine se plača trošarina za 50% manj od označenih stopenj.

Tvorniške obleke in plašči.

1. Iz bombažnega, lanenega, platnenega in podobnega materiala za eno obleko ali plašč 5 Din.

2. Iz polvolnenega materiala in material, ki ne propuščajo vode za obleko ali plašč po komadu 10 Din.

3. Iz volnenega materiala in iz usnja za eno obleko ali plašč 20 Din.

Za tvorniško obleko se smatrajo tudi zimski, jesenski in pomladni plašči (dolgi ali kratki), površniki itd.

Za plašče s kakršnimkoli krznom se plača za 100% večja trošarina.

Za posamezne komade obleke (sako, blae in podobno) se plača samo 50% trošarine.

Trošarine za obleko in obutev plačajo oni proizvajalci (obtniki), ki v svoji delavnici z lastnim proizvodnim orodjem direktno delajo za kupeca in to izkoriščajoč pretežno svojo delovno moč ali svojih pomočnikov in vajencev. Isto velja tudi za njih proizvajalne zadruge.

O tem da potrebna pojasnila in navodila finančni minister.

Za ves papir in kartoneza 100 kg 15 Din.

Za nesatniran papir v teži do zaključno 60 gr za 1 kvadratni meter za tisk na rotacijskih strojih se ne plača banovinska trošarina.

Izdelki iz papirja in lepenke, če so proizvedeni iz papirja in lepenke, za katere ni plačana trošarina, pačjo isto trošarino.

Banovinska trošarina se ne plača za sledeče izdelke iz papirja ali lepenke, ki se uvozijo: tiskane knjige in občasne izdaje, muzikalije, časopisi, novine, tiskovine, zemljepisne karte in učila, kateri so označeni v uvozi kar. tarifi pod št. 471, 472, 473 in 474.

Električne žarnice in plamenice plačajo 20% od istovetne državne trošarine.

Ko stopi finančni zakon v veljavo, se popišejo vse zaloge premetov, na katere je na novo vpe-

ljana skupna banovinska trošarina in se mora za nje plačati trošarina. Količine predmetov, za katere bi bilo treba plačati trošarino ali razliko v vsoti 50 Din ali manj, ne bodo popisane.

Banovinska trošarina za britvice za brivne aparate se bo plačevala samo do konca septembra 1937.

K tem novim odredbam je pripomnil, da je bil gotovo njih cilj zaščititi obrtniško proizvodnjo pred tvorniškinimi izdelki. Zato tudi zakon izvzema obrtnike, ki delajo ali sami ali s pomočniki, pa pri tem izkoriščajo pretežno svojo delovno moč in delovno moč pomočnikov. Ker bo bližje odredbe o tem predpisal finančni minister, bo od njegovih odredb odvisno, kateri vsi obrtniki bodo izzeti. Silizacija se nam zdaj nevarna, ker se lahko finančna uprava postavi na stališče, da gre tudi predvsem za ročno delo. Tega dela pa je vedno manj in tudi najmanjši obrtnik pri nas v skoro vseh strokah mora porabljati stroje. Tudi je zelo omejevalno določilo, da morajo delati naravnost za kupeca: ali naj se to smatra, da morajo delati samo po naročilu ali tudi na zalogo? Zato je nujno potrebno, da se zagotovi taka razlaga določil o novih skupnih banovinskih trošarinah, ki bo dala ugodnosti dovolj širokemu krogu obrtnikov.

Banovinska trošarina na tvorniške obutev, tvorniške obleke in papir, proizvedeno v naši državi, se plačuje pred iznosom teh predmetov iz tovarne radi puščanja v promet in potrošnjo.

Rastlinske bolezni

Danes posveča znanost posebno pozornost številnim rastlinskim škodljivcem, ki nam leto za leto povzročajo na vseh kulturnih rastlinah ogromno, v milijarde segajočo škodo. Drugi narodi posvečajo temu vprašanju že dalj časa izredno pozornost in jim je danes ves tozadevni trud in napor bogato poplačen. Tudi pri nas bomo morali bolj misliti na to. V zvezi s tem nas je razveselilo, da smo dobili v Ljubljano fitopatologa, ki se je posvetil vse zasebni praksi. Je to ing. agr. Lojze Prezelj, ki že nekaj tednov sem to prakso izvršuje. Doselej je bila to izključna domena javne uprave.

Ob njegovem naznanilu so sicer mnogi zmajevali z glavo, rekoč, saj to zna naš kmet sam dobro, čemu mu je potreben specialist. Drugi zopet pa uvidevajo pomen tega odenka kmetijske znanosti, od katere si obetajo tudi mnogo praktičnih uspehov.

Fitopatologija (beseda pride od lythos — rastlina, pathen — trpeti, logos — beseda, znanost) je za kmetijstvo neoporečno velikega pomena, saj se mora vsak kmetovalec stalno boriti proti rastlinskim boleznim, tja od vseh početkov kmetijstva naprej. O rastlinskih boleznih govori že Sveto pismo, kjer je omenjena snetljivost, od katere list rumeni in se suši. Znanstveniki v starem veku so že opazovali rjo na žitu, znani rimski zgodovinar Plinij je naštevava številne rastlinske bolezni. Seveda ni prišel čez naštevavanje, ker je šele drobnogled odkril postanek in razvoj posameznih bolezni, kakor je bilo odkritje in poraba drobnogleda največjega pomena za vse človeštvo. Zanesljive ugotovitve glede postanka posebnih glivičnih bolezni smo dobili pa šele leta 1874 ko je prvi oče sodobne fitopatologije Pavel Sorauer izdal svoje znamenito delo: »Handbuch der Pflanzenkrankheiten«.

Fitopatologija je danes torej znanost mlajšega datuma, dobrih 50 let. Do danes se je redkokoli zanimala za to panogo kmetijske znanosti in je prav, da se je tudi med Slovenci našel g. ing. Prezelj, ki se je za to panogo specializiral, saj je prebil eno leto dni v zavodu za fitopatologijo na kmetijski fakulteti v Zagrebu.

Število rastlinskih bolezni je nepregledno. Njihovi povzročitelji so ali glivice ali živalski škodljivci. Poleg njih pa imamo še veliko število rastlinskih bolezni, ki so popolnoma anorganskega značaja. Le-te izvirajo iz pogrešnih vzgojnih okoliščin kakor tudi iz nepravilnih krajevnih razmer. Radi tega ne smemo nikdar gledati na rastline bolezni z očmi nestrokovnjaka, kajti pri ugotovitvah in načinih obrambe in zatiranja bolezni mora biti človek dobro podkovanih v vseh agronomskih vprašanjih. Kakor je potrebna pri človeških in živalskih boleznih najprej diagnoza, tako je potrebno tudi najprej ugotoviti škodljivca in način njegovega življenja. Edino na ta način je podana garancija za uspeh vsega truda in izdatkov. Le na taki osnovi je mogoče določiti sredstva za zatiranje, vpoštevajoč kemizem posameznih zatiranih sredstev. Diagnozo moramo največkrat napraviti s pomočjo drobnogleda. Delo ni lahko, saj povzročajo posamezna vprašanja preglednice celo strokovnjakom, ki se pečajo leta in leta s proučevanjem ene same rastlinske bolezni.

Ker je za naše gospodarsko življenje pobijanje rastlinskih bolezni velike važnosti, želimo le, da bi imela prizadevanja mladega znanstvenika uspeh.

Potrjena poravnava: Burja Ana, trgovka na Rečici št. 6 pri Bledu.

Bilanca Drž. hip. banke

Državna hipotekarna banka objavlja naslednjo bilanco za 31. januar 1937 v milij. Din (v oklepajih podatki za 31. december 1936):

Aktiva: gotovina in blag. zapiski Narodne banke 574.14 (477.2), posojila: hipotekarna 2.056.8 (2.070.97), komunalna 965.87 (948.14), vodnih zadrugam 75.8 (76.45), meničnohipotekarna 105.4 (107.65), menična 57.96 (52.24), lombardna 157.9 (163.1), tek. račun fin. min. 561.3 (578.7), razni tek. računi 289.35 (307.7), vredn. papirji 313.7 (274.4), efekti rez. sklada 196.06 (196.06), efekti amori. sklada 10.25 (10.25), nepremičnine 224.04 (217.4), razna aktiva 68.1 (124.6), skupno 5.656.75 (5.604.6).

Passiva: samostojni sklad 441.9 (434.34), skladi in glavne javnih ustanov 1.644.6 (1.600.1), hranilne vloge 1.221.6 (1.200.4), vloge v tek. računu 477.4 (458.9), tek. račun fin. ministrstva 107.2 (115.4), razni tek. računi 383.15 (375.6), zastavni listi in obveznice v obtoku 763.2 (763.2), predumi tujih bank 117.26 (117.26), rezervni sklad 174.8 (174.8), amortizacijski sklad 51.1 (51.1), razna passiva 274.5 (257.2).

Cene prašičev naraščajo. Iz Belgrada poročajo, da so v zadnjih 20 dneh skočile cene prašičev za nad četrtino. Cene so dosegle one iz leta 1934, plača se že 8,50—9 Din za kg žive teže, trdijo pa, da bo cena narasla tudi na 10 Din. Dvig cen je pripisovali predvsem italijanskim nakupom. Nadalje so začeli po poročilu Jugoslovanskega kurira pri nas kupovati prašiče tudi Grki. Za Italijane pravijo, da so kupili v zadnjih 20 dneh pri nas nad 15.000 prašičev tako debelih kot mršavih. Samo ena tvrdka iz Srbije je prodala v nekaj dneh 8000 komadov. Zaradi tega se nekateri izvozniki bojijo, da bi cene tako narasle, da bi bile nad pariteto z Dunajem in Prago, kar bi onemogočilo naš izvoz na ti dve važni tržišči.

Obrtna banka kraljevine Jugoslavije d. d. v Belgradu ima občni zbor 11. aprila 1937 ob 9 dopoldne v kinematografski dvorani Obrtnega doma v Belgradu. Na dnevnem redu so poleg običajnih točk tudi volitve 5 članov uprave, 2 članov nadzorstva kakor tudi 2 članov poslovnega odbora glavne podružnice v Zagrebu.

Prodaja premoga iz državnih rudnikov. To dni je bila v ministrstvu za gozdove in rudnike licitacija za pravico prodaje premoga iz državnih premogovnikov. Gre za letno 330.000 ton premoga za 45 milij. Din. Na licitaciji so sodelovale tri tvrdke. Prva je tvrdka Momčilo d. d. iz Belgrade ponudila za prodajo 5,25% rabata, tvrdka Bratje Minh pa 5%. Zagrebška tvrdka Kaufmann in drug pa je ponudila prodajo brez rabata in plačilo v gotovini.

Mednarodni cementni kartel. Iz Berlina poročajo, da je med nemško, belgijsko, dansko, francosko, madjarsko, norveško, švedsko in jugoslovansko cementno industrijo prišlo do sporazuma, ki ureja konkurenco na mednarodnih izvoznih tržiščih cementa. S tem sporazumom hoče cementna industrija ustaviti stalno padanje cen na izvoznih trgih. Sporazum so tozadevne industrije že podpisale in je stopil v veljavo dne 1. marca 1937. — Po podatkih nemške statistike je znašal leta 1935 svetovni izvoz cementa 4.898.000 ton, od česar je znašal izvoz iz naše države 472.000 ton, ki je torej na svetovnih trgih svojega področja zelo važen faktor.

Borza

10. marca 1937.

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen: v Ljubljani je beležil 238 denar. v Zagrebu in Belgradu 237,20—238,80. Avstrijski šiling je v Ljubljani narasel na 7,93—8,03, v Zagrebu na 7,8750—7,9750, v Belgradu pa na 7,95—8,05.

Grški boni so beležili v Zagrebu 30,90—31,60, v Belgradu 31,25 denar.

Italijanske lire so nudili v Zagrebu po 2,28, v Belgradu po 2,30.

Nemški čeki so v Ljubljani narasli na 11,95—12,15, v Zagrebu na 11,89—12,09, za konec marca so beležili 11,94—12,14, za konec aprila 11,90—12,10, za aredo maja 11,93—12,13. V Belgradu so beležili 11,9032—12,1032.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 1.000.253 din. Efektini promet je dosegel v Belgradu 2.304.000 dinarjev.

Ljubljana. — Tečaji s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2390,66—2405,26
Berlin 100 mark	1757,03—1770,99
Bruselj 100 belg.	736,70—741,76
Curih 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	213,01—215,07
Newyork 100 dolarjev	4336,01—4372,32
Pariz 100 frankov	199,57—201,01
Praga 100 kron	152,33—153,44
Test 100 lir	229,15—232,23

Curih. Belgrad 10, Pariz 20,04, London 21,4125, Newyork 438,25, Bruselj 73,925, Milan 23,07, Amsterdam 239,80, Berlin 176,35, Dunaj 79,50 (81,80), Stockholm 110,40, Oslo 107,60, Kopenhagen 95,60, Praga 15,29, Varšava 53,10, Budimpešta 86, Atene 3,90, Carigrad 3,45, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,445, Buenos-Aires 132,25.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% invest. posojilo 88—89, agrarji 52—53, vojna škoda promptna 406—408, begunške obveznice 75—76, 8% Blerovo posojilo 91,50 do 92,50, 7% Blerovo posojilo 82—83, 7% posojilo Drž. hip. banke 94—97, Trboveljska 270 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. posojilo 88 den., agrarji 52,25—52,50 (52,50), vojna škoda promptna 406—408, begunške obveznice 73,75 den., dalm. agrarji 72 den., 4% sev. agrarji 51—51,25 (50,75, 51), 8% Blerovo posojilo 92 den., 7% Blerovo posojilo 82—83, 7% stab. posojilo 87—87,50. — Delnice: Priv. agrarna banka 207—210, Trboveljska 295—300 (300), Gutmann 40 den., Danica 40 den., Osij. liv. 190 den., Osij. sladk. tov. 185 den.

Belgrad. Državni papirji: 7% invest. posojilo 88,75—89,50, agrarji 52,50 bl., vojna škoda promptna 407,50—408 (407,50, 408), 5. (408,50), begunške obveznice 74,75—75, dalm. agrarji 73—73,50 (73), 4% sev. agrarji 51—51,50, 8% Blerovo posojilo 92 do 92,75, 7% Blerovo posojilo 82,50 den. — Delnice: Narodna banka (7250), Priv. agr. banka (210).

Dunaj. 10. marca. Trg delnic se je danes razvijal nenotno. Papirji niso iz

3000 ljudi utonilo

Iz mesta Laurence Marques v portugalski Vzhodni Afriki poročajo 8. t. m. o tej-le velikanski nesreči, ki je doletela prebivalstvo tistih krajev:

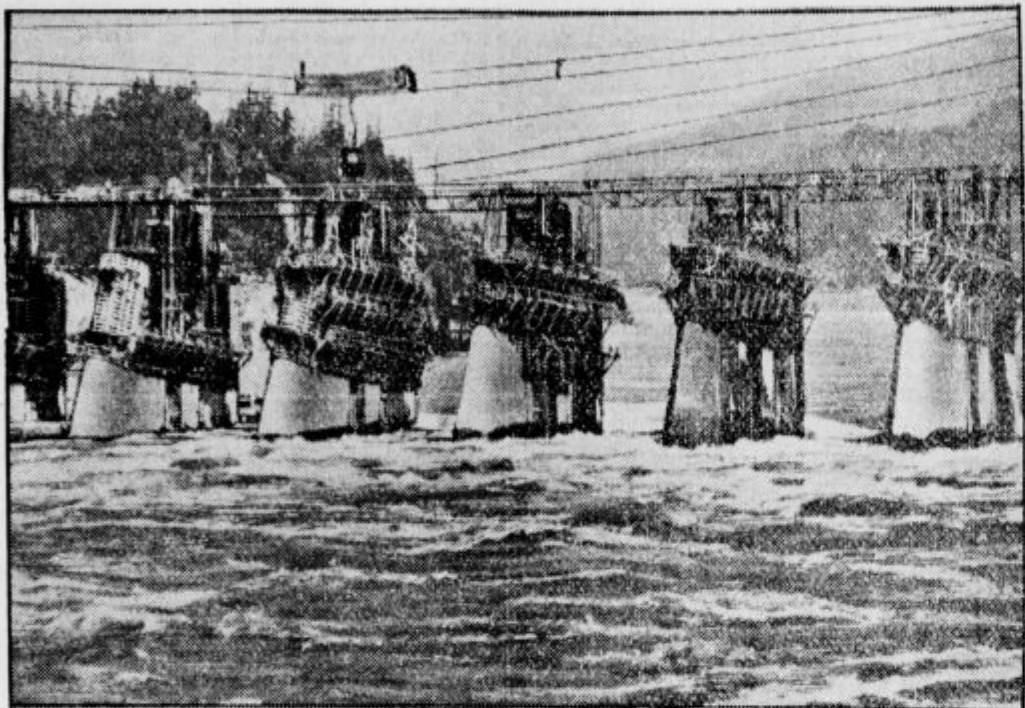
Tamkaj je namreč nastala tako velika povodenj, da je na tisoče ljudi utonilo. Povodenj se je začela razliviati že 3. t. m., toda še le sedaj so mogla priti v Evropo poročila o tej nesreči, ker je še le sedaj bilo mogoče najti brzjavne zveze, katere je voda docela razdejala. Pa še sedaj je mogoče samo z brzjavom in radijem izvedeti nekaj novic iz tistih krajev.

Vzrok tej strašni nesreči je v tem, da eta nenadno začeli naraščati veliki afriški reki Incomati in Umbeluzi. Narasli valovi teh dveh rek so milje daleč na okoli uničili vse dragocene plantaže zamorskih naselencev. Kakor je dognala samo površna cenitev, je pri tej priliki utonilo najmanj 3000 Zamorcev.

Oblasti so takoj poslane na pomoč vse rečno brodovje, ki pa se je moralo cele 4 dni hudo boriti s tako naraslimi vodami, da so posamezne

ladje nazadnje mogle začeti reševati črne in bele naselence, ki so zbežali na strehe svojih hiš ter tamkaj čakali rešitve ali smrti. Večkrat pa se je zgodilo, da so divji valovi že davno poprej, preden je mogla priti pomoč, pograbili hiše ter jih pogoltnili z ljudmi vred. Kakor sedaj poročajo reševalno moštvo teh ladij, so na poti videli strahotne stvari. Videli so po vodi plavati na stotine zamorskih mrlčev, katere so krokodili trgali in mrcvarili. Na bregu reke Incomati je vodovje vzelo s seboj vso vas, v kateri je prebivalo 2000 ljudi, izmed katerih jih je prav gotovo večina utonila.

Potniki, ki so se v letalih vozili nad poplavljenim ozemljem, poročajo, da je vsa dežela za zalivom Delagoa eno samo ogromno jezero, skozi katero se vijeta dva umazanorjava trakova, obe reki. Na plantažah je najmanj en milijon funtov šterlingov škode. Guverner se boji celo, da bi vodovje utegnulo vdreti v mesto ter ga uničiti. Zato so mesto Laurence Marques začeli utrjevati ter ga obdajati z velikimi nasipi.

V ameriški zvezni državi Oregon so začeli graditi velikanski jez, ki ga bodo nosili stebri, podobni vojnim ladjam, kakor kaže naša slika.

Katoliška stran v velikem kitajskem dnevniku

Katoliška cerkev na Kitajskem uživa vedno večji ugled in si pridobiva naklonjenost javnega mnenja. Dokaz temu je tudi dejstvo, da je ugleden kitajski dnevnik »Ta Hon Nan Pao«, ki je bil nedavno ustanovljen v Sanghaju, dal katoličanom na razpolago celo stran v vsaki nedeljski številki. Ta stran ima namen, da seznani kitajsko javnost s katoliško Cerkvijo, ki jo še mnogi smatrajo za prednjo stražo tujih osvobodilnih sil. Katoličani so takoj izkoristili to ponudbo. V novembruški številki je izšel obširen članek o razmerju med Cerkvijo in državo, nekaj poročil, brzjavne čestitke škofov maršalu Čangkašeku za petdesetletnico in zbirka, ki jo je začel znani karitativni apostol Lopahong za nabavo aeroplanov, ki bi služili zdravniški službi. Vse to kaže v jasni luči delavnost kitajskih katoličanov, kar je gotovo razveseljivo dejstvo.

Ta je majhna japonska deklica, ki je še otrok, je dobila naslov japonskega ženskega mojstra v drsanju.

»Kaka škoda, da je že jutri božič!«
»Zakaj pa?«
»Ker bom moral to le igraro dati svojim otrokom.«

Mož pride opoldne domov, a kosilo še ni pripravljeno. Jezno reče ženi: »Pojdem pa obedovat v gostilno!«

Žena: »Malo počakaj!«
Mož: »Ali mar obeda, ki še ni pripravljen?«
Žena: »Ne, samo preoblekla se bom, pa pojdem s teboj.«

Velikanski viharji na morju

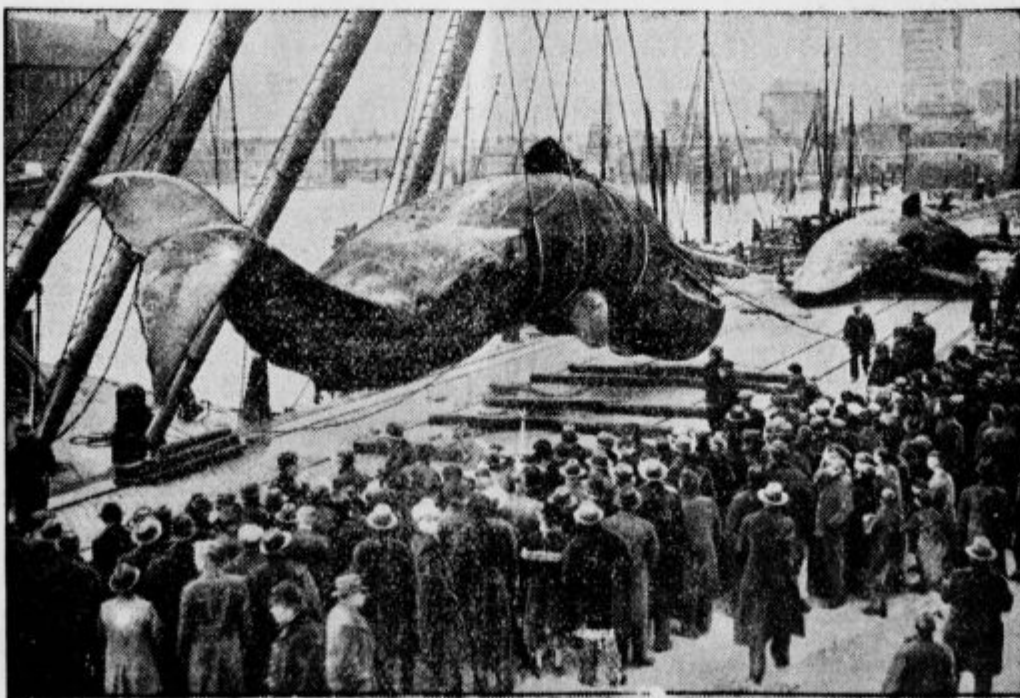
Zadnje dni je na Atlantskem oceanu divjal tak vihar, da je veliki italijanski parnik »Rex«, ki spada med največje parnike sveta na svoji vožnji iz Amerike v Evropo, prišel v domačo luko Genova precej poškodovan ter je bilo tudi mnogo njegovih potnikov ranjenih. Med potniki je bilo 20 ljudi precej hudo ranjenih. Od teh sta dva zaradi poškodb umrla. Vihar je ladjó tako premetaval, da je ljudi kar trkljalo po krovu in kabinah. Pri tem jih je seveda mnogo bilo poškodovanih. Kakor se iz tega vidi, tudi največje ladje ne morejo biti kos velikanskim viharjem, kadar začno divjati na morju z največjo silo. Pred več meseci se je tako godilo tudi največji ladiji sveta angleški ladiji »Queen Mary«.

Dobrosrčni roparji

V vilo francoskega skladataelja Brevilla pri Parizu so vdrlí pretekli teden trije zakrinkani vlomilci. V vilo so prišli skozi okno v pritličju. Najprvo so naleteli na spečo kuharico, katero so takoj zvezali in ji zamašili usta. Nato so v drugi sobi dobili skladataeljevega tajnika, ki se je bil pravkar prebudil. Da ne bi kričal, so ga omotili z udarcem na sence. Nato so jo udarili v skladataeljevo sobo, kjer jih je pa že pričakoval skladataelj s samokresom v roki. Toda vlomilci niso bili ljudje, ki bi se jim ljubilo streljati, zato je eden izmed njih spregovoril skladataelju: »Nikomur ne čemo storiti nič žalega, le denarja nam je treba, ker so slabi časi za nas!«

Te prijazne besede so skladataelja tako presunile, da jim je takoj odšel 300 frankov, kar so neznanzi hvaležno sprejeli ter odšli. Skladataeljeva velikodušnost pa je tudi njih do srca ganila. Preden so odšli, so stopili k tajniku, kateremu so izprali ter obvezali rano. Nato so stopili še k kuharici ter jo oprostili nadležnih vezí. Nato še le so se prijazno poslovili.

Poravnajte naročnino!

Pred kratkim je morje na holandsko obalo zopet vrglo dva orjaška kita, kar se ni zgodilo že od leta 1762. Tistega leta je morje tudi vrglo na suho dva taka kita. Vsak izmed obeh orjakov tehtal nič manj kakor 50.000 kg. Njuno okostje bodo pripravili za prirodopisnozgodovinski muzej.

Potres v Ameriki

Dne 8. t. m. je mesto San Francisco v zahodni Ameriki zadel precej močan potres, ki je bil po izjavi strokovnjakov tako silen, da je bil hujši samo strašni potres, ki je dne 18. aprila leta 1906 v San Francisku razdril 30.000 hiš. Ker je bil spomin na tisto veliko katastrofo še živ, se je tudi pri sedanjem potresu ljudi polastila panika ter so začeli ljudje kar v množicah bežati iz mesta, čeprav sicer še ni bilo posebne škode. Novi most, ki je bil pred kratkim zgrajen med San Franciskom in Oaklandom, je bil poln avtomobilov, v katerih so se ljudje hoteli rešiti. Vendar — hvala Bogu — ni bilo nobenih posebnih nesreč, tako da so se ljudje kmalu pomirili.

Vendar ta potres ni razburil samo prebivalcev San Franciska, temveč je prizadel kar osem držav v srednjem in zahodnem delu Združenih držav. V srednjem delu Združenih držav so močan potres čutili tudi 9. t. m. zjutraj. Tudi na Filipinskem otočju so čutili precej hud potres, ki je v 4 minutah pretresel vse veliko ozemlje.

Na Visli ledu za hišo visoko

Ker je na reki Visli toliko ledu, kakor ga ni so tamkajšnji prebivalci doživeli že 100 let, so se začele vode ustavljati, ker jih je zaježil velikanski led. Zaradi tega povodenj strašno naglo narašča ter je poplavlja voda že mnogo krajev. Na reki stoji led tako visoko kakor večnadstropna hiša in se ta ledeni jez razteza po reki celih 25 kilometrov na daleč.

Največja španska rdeča ladja potopljena

Rdeča španska vlada je imela veliko motorno ladjo »Mar Cantabriso«, katera je večkrat vozila od zunaj vojni material za rdečo armado, ne da bi bilo doslej brodovje belih to moglo preprečiti. Pred nekaj tedni je na glasovita rdeča ladja odplula v Ameriko po nov vojni material za rdečo špansko vlado. Najprej je ta ladja pristala v New Yorku, kjer je naložila precej vojnega materiala. Katero je rdeča vlada nakupila v Ameriki. Ko je motorna ladja dne 6. januarja zapustila newyorško luko, so ji zaradi tega nekaj časa ameriške oblasti hotele delati sitnosti, češ ker se s tem krši ameriška nevtralnost. Kmalu pa se je vse poglelo in španska ladja je neovirano lahko plula proti Mehiki ter se zasedrila v mehiški luki Vera Cruz. Tukaj je zopet nalažala velike množine vojnega materiala, dokler ni dne 19. februarja odplula proti Evropi z vsem vojnim bremenom vred.

Belo špansko brodovje je bilo seveda že davno opozorjeno na to ladjo ter tudi na tovor, ki ga je vozila ta ladja. Zato so bile bele španske ladje tak rekoč noč in dan na preži, da bi to nevarno rdečo ladjo kje prijele. To pa je bilo seveda težko delo, ker si je ladja med potjo nadela drugo ime, da bi tako ušla belim zasledovalcem. In res se je, kakor poročajo, prekrstila v »Adda« ter je plula pod angleško zastavo. Tako se ji je posrečilo preriti se blizu španske obale. Toda na 45. stopinji dolžine in 32 širine je zadela na to ladjo

To-le dekle ima oblečen po vrhu svoje obleke še najnovejši dežni plašč, ki je narejen iz posebno lahkega blaga. Ves dežni plašč tehtal samo 45 gramov! Če ga zviješ, ni večji kakor žepni robec. Pa še prozoren je, kar je gotovo tudi močno mikavno, ker se dekle lahko spodaj najmoderneje obleče. Narejen je iz takozvanega celofana.

Kitajske čete se urijo v streljanju s protiletalskimi topovi.

bela španska križarka »Canaris«, ki se zelo odlikuje v zasledovanju rdečega brodovja. Ta križarka je takoj ugotovila, da je to zakrinkani rdeči španski motorni parnik »Mar Cantabriso«, katerega že toliko časa vneta išče vse brodovje belih. Kaj se je potem dogajalo, se še ne ve. Dejstvo je, da je bela križarka začela nazadnje streljati na rdečo ladjo ter jo kmalu zažgala. Ko je rdeči motornik že gorel, je klical na pomoč, pošiljajoč brezžične signale pod imenom angleške ladje »Adda«. Res so kmalu prihitele na lice mesta angleške vojne ladje, katere pa so ugotovile, da je že španska križarka »Canaris« rešila moštvo potopljene ladje. Angleške ladje so lahko tudi ugotovile, da je potopljena ladja bila rdeča španska ladja in nikakor ne angleška.

Na potopljenem parniku je bilo 30 mož posadke, peljala pa je velikanski tovor, med drugim 8 ameriških velikih bombnih letal, 30 topov, 40 milijonov krogel za puške, ogromno drugega streliva ter veliko živeža. Poleg posadke pa je bilo na krovu te rdeče ladje še nekaj potnikov, ki pa so menda vsi rešeni.

Za 8 milijonov zlata ukradli

Na francoski postaji Joiette pri Marseillu so neznani tatovi dne 8. t. m. ukradli za 8 milijonov zlata. Francoski parnik je namreč isti dan pripeljal 50 palic zlata iz Sirije. Zlato, ki ga je bilo 50 palic, je bilo namenjeno v Belgijo. Ko so zlato prinesli iz ladje, so ga varno spravili v zavarovan prostor na železniški postaji, da bi potem bilo naloženo na vlak. Delo je bilo končano nekako opoldne, ko je bilo vse zlato spravljeno na postaji. Opoldne so šli delavci, ki so skladali, jest. Še prej pa se je nadzornik prepričal, da je vse zlato varno spravljeno in nedotaknjeno.

Ko so se delavci čez dve uri spet vrnili, so takoj opazili, da manjka 18 palic zlata. Teh 18 palic zlata je vrednih kake 4 milijone francoskih frankov ali 8 milijonov naših dinarjev. Namesto zlata so delavci našli le vlomileko orodje, s katerim so vlomilci vlomili v shrambo ter odpeljali zlato. Morali so ga namreč odpeljati, ker taka množina zlata je že precej težka. Kljub temu, da ima sedaj policija v rokah orodje vlomilcev, pa ji manjka še vsaka sled za zločinci.

»Če mamice sedaj je prav kmalu ne bo, da bi naju zbudila, bova še šolo zamudila.«

Mlad par se je poročil in praznovali so svatbo. Gostje so sedeli za mizo. Eden izmed gostov je silno rad jedel ribe, a pred seboj je imel pladenj malih rib, na drugem koncu pa so bile večje ribe. A kako priti do njih? Prositi se ne spodobi. Kmalu mu šine pametna misel v glavo. Na vilice natakne majhno ribico in jo drži k ušesom ter zmajuje z glavo. Njegovi prijatelji ga začudeno vprašajo, kaj dela. Zalostno jim odvrne: »Pred dvema letoma mi je utonil prijatelj, pa sem vprašal ribico, ali kaj ve o mojem prijatelju, pa mi je odvrnila, da je takrat še ni bilo na svetu, pač pa da bodo o njem kaj več vedele one večje ribe, ki so tam na pladnju.«

Njegovi prijatelji so se zasmejali in mu ponudili pladenj z velikimi ribami.

ZA OSLABELE IN JETICNE.

Juha iz kislice (za 2—4 osebe).

Mešaj 50 gr riževe moke z nekaj vode in daj v en liter mesne juhe, ki vré. To kuhaj počasi eno uro, precedi in dodaj še eno jajce. Nato se sekaj kislico, ki jo moraš prej dobro otrebiti in oprati in jo daj v juho.

Piskoti — iličniki.

7 rumenjakov in 200 gr sladkorja mešaj, da se peni, dodaj malo vanilije ali nastrgane limonove lupine, nato sneg 7 beljakov in slednjih 150 gr moke. Vso goščo daš v vrečico za brizganje iz tantice, izbrizgavaš na papir, ki ga prej potreseš s sladkorjem. Nato pečeš v topli pečici 20 minut.

PHILIPS

RADIO

V 4
5 cevni SUPER
3 valovne dolžine
sprejema ves svet

Sedaj samo
Din 147.-
mesečno

Sport

Akademsko smučarsko prvenstvo

Jesenice, 10. marca. Za mednarodne akademsko-tekme v alpski kombinaciji, ki bodo jutri in pojutrišnjem na Rožci, se vršijo že teden dni velike priprave. Na Rožci se pripravljajo za te tekme pod vodstvom naših reprezentantov Pračka, Heima in Znidarja ljubljanski akademiki, člani ASK-a in JASO. V ponedeljek sta prišli moštva zagrebške in belgrajske univerze ter odlična avstrijska tekmovalca Harrer in Rössner, ki bosta na tekmah zastopala graško univerzo. Sinoči pa je prispelo preko Celovca kompletno moštvo leobenske tehnične visoke šole pod vodstvom dr. Rolanda Mitscheja. Tudi leobensko reprezentanco sestavljajo znani avstrijski tekmovalci Fogy, Nöstelthaler, Sailler, Schmidt, Strohmeyer, Zahlbruckner in dr. Mitsche. Danes so prišli še zadnji tekmovalci iz Graza, Ljubljane, Zagreba in Belgrada. Nocoj bo v Skalaskem domu na Rožci zbiranje startnega vrstnega reda za jutrišnji smuk. Jutri ob 9. uri bo pred domom slavnostna otvoritev akademskih tekem, ob 11. uri pa bo start za smuk z vrha Rožce. Tekme se nadaljujejo v petek, ko bo ob pol 10. uri dopolnitev start za slalom. V petek zvečer bo na Jesenicah razglasitev rezultatov in razdelitev daril. Konferenca delegatov akademskih smučarskih klubov, ki je bila napovedana za soboto dopoldne, bo verjetno že v petek zvečer na Jesenicah. V nedeljo pa se nadaljujejo tekme akademikov v Planici in sicer v teku na 15 km. Organizacija teh tekem je v rokah Akademskega športnega kluba ljubljanske univerze. Prvenstvo akademikov v alpski kombinaciji pa bo izvedla v soboto in nedeljo v Planici Jugoslovanska akademsko smučarska organizacija na ljubljanski univerzi.

Prijave za državno akademsko prvenstvo v alpski kombinaciji

1. Dečman JASO, 2. Dermota ASK, 3. Deutschan JASO, 4. Dobovšek ASK, 5. Dolenc ASK, 6. Dovjak JASO, 7. Dugan ASK, 8. Fogy Leoben, 9. Gozde ASO, 10. Harrer Graz, 11. Heim JASO, 12. Hesse Graz, 13. Joris ASO, 14. Kaučič ASO, 15. Komčan ASK, 16. Kranjc JASO, 17. Kren JASO, 18. Mikuletič JASO, 19. dr. Mitsche Leoben, 20. Neu JASO, 21. Novak JASO, 22. Nöstelthaler Leoben, 23. Omerza JASO, 24. Penkala ASO, 25. Pernuš JASO, 26. Perdirc ASK, 27. Podkrajšek JASO, 28. Reizer ASO, 29. Rössner Graz, 30. Sailler Leoben, 31. Schmidt Leoben, 32. Skokorn JASO, 33. Strohmeyer Leoben, 34. Stiller Ljubljana (neorg.), 35. Smitsek ASK, 36. Škanja JASO, 37. Sorli ASK, 38. Sprem-Guttsch ASO, 39. Tavčar JASO (univ. Zagreb), 40. Voller JASO, 41. Zahlbruckner Leoben, 42. Zavernik ASO, 43. Linke JASO, 44. Zvan ASK (univ. Belgrad). Poleg teh je prijavljenih še 5 Belgrajčanov (imen niso javili) in 6 Zagrebčanov (Akad. zbor HASK-a). Tek na 15 km. JASO: Linke, Močnik, Podkrajšek, Primožič, Srakar. ASK: Dermota, Sorli. ASO: Topali. Leoben: Fogy, Nöstelthaler, Sailler, Schmidt, Strohmeyer. Graz: Hesse, Rössner.

Moste-Mars

v nedeljo 14. marca ob 15 na igrišču Most.

Ena od najzanimivejših tekem za prvenstvo II. razreda bo gotovo tekma Moste-Mars. Tehnično moštvo Marsa se bo skušalo uvrstiti v vodstvu II. razreda, a tudi Moste ne bodo hoteli biti vedno »pri dnu«; zato se nam obeta lepa, tipično prvenstvena tekma na katero prijatelje nogometa prav posebno opozarjamo.

Uradna vremenska poročila

Zveze za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, Tujsko-prometne zveze v Mariboru, Jugoslav. Zimskošportne Zveze, Slovenskega planinskega društva in Meteorološkega inštituta ljubljanske Univerze po stanju z dne 10. marca 1937 ob 7. uri zjutraj. Radeče-Planica: +1 dež, 30 južnega snega. Planica-Slatna: +1, prši, 30 južnega snega, mala in srednja skakalnice uporabni. Planica-Tamar: oblačno, južen sneg. Kranjska gora: +1, barometer se dviga, dežuje, 20 južnega snega. Prilep, Krnica: sneg, 150 južnega snega. Pokljuka: 0, sneg, 80 snega, mala in srednja skakalnice uporabni. Bohinjska Bistrica: +3, dežuje, v dolini ni snega. Komna: -4, 230 osrednjega južnega snega. Krvavec: -1, megleno, 60 južnega snega. Velika Planina: -1, oblačno, 100 južnega snega.

★

Zimsko kopalništvo SK Ilirije bo 14. t. m. zopet odprto; zato opozarjamo cenjeno občinstvo na večerne gimnastično-plavalne tečaje, ki se bodo sedaj zopet vršili. Prvi tečaj se prične 15. t. m. in bo trajal predvidoma do začetka meseca maja vsak torek in petek ob 8 zvečer. Tak tečaj bo stal Din 80, ki se ji hlaško plača v dveh obrokih. Prijave se sprejemajo pri blagajni kavarne Evrope.

Predavanje SPD. M. M. Debelakova bo predavala v sredo dne 17. marca t. l. v dvorani Delavske Zbornice ob 20 uri o novih vzponih v inozemstvu. Predavateljica je znana slovenski planinski javnosti po svojih znamenitih prvenstvenih turah in tepih

Tvrdba „Jeja“

naznanja cenjenim odjemalcem, da se 15. marcem preseli iz Miklošičeve v Wolfovo ul. 10.

Za nadaljni obisk se toplo priporoča
Ješe Janko

Meteor pade z neba

55.
Skorpion ne miruje.

Ribič je vzel v roko žago in kladivo in se z največjo vneto vrget na delo. Tri ure nato je že s svečanim obrazom izjavil: »Tako, zdaj je vodni teleskop narejen! Skozenj boste lahko opazovali življenje na dnu reke.«

Skorpion pa ni hotel opustiti misli na dragoceni zaklad. Belil si je glavo, kako bi se ga nazadnje vendarle polastil. Trdovratno je zasledoval Tinčka in njegove tovariše na vsakem koraku. Tako jim je sledil tudi do ribičeve kočice. »Že vem, kaj nameravajo!« je rekel Gorili. »Stavim glavo, da gradijo aparat, s katerim bodo meteor dvignili iz reke. No, le počakajte, jaz vam bom že račune prekrizal!«

Zahtevajte povsod naš list!

Za veliko nočno streljanje

razne slavnosti in prireditve priporočamo varnostne papirne topiče s topovsko detonacijo po 4 in 6 Din za komad, ki popolnoma nadomeščajo streljanje z železnimi močnjari — ter razne ognjarske izdelke pirotehničnega podjetja Frane Kostomaj, Grobelno. Cenik zastoj!

spisih v »Planinskem Vestniku«. O novejših turah, ki se niso objavljene nam bo pripovedovala na svojem predavanju, katero bodo spremljale številne skiptične slike, Planinci, pozor!

Smučarji, pozor! Triglavsko pogorje vabi smučarje na svoje prostrane smučne terene. Od 19. marca dalje bo stalno oskrbovana Staničeva koča — vzpon iz Mojstrane skozi Zgor. Krmo — ter koča pri Triglavskih jezerih — vzpon iz Boh. Bistrice mimo Doma na Komni. Debele snežne plasti pokrivajo vse kotanje ter je smuka v marcu in aprilu izborna. Planince smučar ima sedaj nepretrgano zvezo od hotela Sv. Janez na Vogel, dalje preko Govnjaca na Komno ter naprej v dolino Triglavskih jezer, preko Hribarje v Staničovo kočo, sestož skozi Zgor. Krmo v Mojstrano. Zimske postojenke razpolagajo s toplimi kurjenimi sobami ter z vsemi okrepili, ki jih potrebuje planinec smučar. Podrobne informacije dobite v pisarni SPD, Aleksandrova cesta 4/I.

Ali ste že poravnali naročnino?

VESELA VEST ZA ONE, KI JIH BOLE NOGE

3-dinarski sv. Roka zavoječ je došel!

Po bivši dvorani lekarni, zdaj Zvezni lekarni izdelana in sedanjemu stanju znanosti primerno izpopolnjena, z oksigenom nasičena sol sv. Roka v 3-dinarskih zavočkah je došla v prodajo. Dovolj je bolečin! Nocoj na večer dobra nožna kopel! s prgiščem prave soli sv. Roka. — Trenutno olajšanje! — Bolečine takoj ponehajo.

Sol sv. Roka napravi nove noge!

Otekline popuščajo, kurja ošesa postanejo mehka, tako da jih lako kar z roko odstranite. Bolečine izginejo, življenska moč polje zopet po vsem telesu. Ure dolgo lahko stojite ali hodite brez najmanjšega napora in lahko nosite za eno številko manjše čevlje. Zanimanje noga pridejo zopet v popoln red. Dobiva se v vseh trgovinah te stroke. Proti oseblinam čudovit učinek. Tudi najbolj trdovratne osebline odpravite v 3 dneh.

Poslovila se je za vedno od nas ljubljena žena in mamica, sestra in teta, gospa

Marija Šifrar
roj. Kosmač

učiteljica v p., soproga zadržnega revizorja

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, dne 11. t. m. ob treh iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču k Svetemu Križu.

V Ljubljani, dne 10. marca 1937.

Andrej, soprog, Božica, hčerka, in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Za vse izraze sočustva, ki smo jih prejeli ob smrti našega dobrega očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Vinka Stoklasa

nadučitelja v pokoju in posestnika

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem vencev, še posebej g. dr. Brumnu, častiti duhovščini, g. šolskemu upravitelju Vobiču za njegove lepe poslovilne besede, domačemu in okoliškemu učitelstvu, leskovskim pevcem, vsem prijateljem in znancem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti.

V Leskovcu pri Ptuj, dne 8. marca 1937.

Zalujoči ostali.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 11. marca: Zaprti.
Petek, 12. marca ob 20: Balutni večer Maksa Fromana in ljubljanskega baleta.
Sobota, 13. marca ob 20: Viskost pleše. Globoko znizane cene. Zadržite.
Nedelja, 14. marca ob 15: Dežela kochljaja. Znizane cene. — Ob 20: Cigovska primas. Globoko znizane cene.

Poizvedovanja

Mal zelen papagajček, govoreč več besedi, je ušel iz poslopja Delavske zbornice. Če bi ga kdo ujel, se naproša, da ga izroči proti nagradi pri Hrnstniku, Čopova ulica 1/I, vrata 18, Delavska zbornica.

St. Jernej

Koncert priredita v nedeljo popoldne ob 3 godbeni odsek in pevski zbor Prosvetnega društva. Kakor godbeni odsek, tako je tudi pevski zbor naštudiral pod vodstvom izredno marljivega g. organista Škrjanca, več sodobnih, modernih skladb, tako da bo nudil koncert obilo razvedrila in umetniških užikov. — Vabimo domačine in sosede, da se prireditve v obilnem številu udeležijo. Hripa letos pri nas zelo razsaja in so po nekaterih hišah boleli vsi družinski člani. Posebno ženskam bolezen nič ne prizanaša. Smrtnih slučajev pa doslej — hvala Bogu — še ni bilo. Upokojeni župnik Lesjak je odšel na zdravljenje v Zagreb.

Vprašajte po
OSRAM-D

Varuj svoje oči z boljšo svetlobo

kajti Osvam-**D**-žarnice dajejo mnogo cenene svetlobe. Uporabljajte vedno

OSRAM-D

Dekalumen žarnice z garancijsko znamko male porabe v vatih.

Slovo Ljubljane od T. Zupana

Ljubljana, 10. marca

Turobno se je danes nad Ljubljano razprostrlo ozračje, ki je še bolj zresnilo obraz našega mesta, ki se je pripravljalo, da sprejme z vsemi izrazi resnično občutene notranje žalosti na zadnji poti najstarejšega slovenskega duhovnika in nadvse zaslužnega narodnega delavca, prelata Toma Zupana. Ginjivi so bili izrazi ljubezni in spoštovanja, ki ga je ljubljansko prebivalstvo izkazalo. Včeraj popoldne je bilo truplo velikega pokojnika prepeljano z Okroglega v Ljubljano. Mnogi verniki iz vrst ljubljanskega prebivalstva in iz okolice ter celo iz oddaljenih krajev so prihajale, da se še zadnjič poklonijo nepozabnemu vzgojitelju in narodnemu buditelju. Iz globin sloveskih src so hitele včeraj in danes k nebu iskrene molitve, zahvale in priprošnje za pokojnika. Kreta se pokojnikovim truplom je postala pravi romarski oltar neštetič častilcev in spoštovalcev pokojnika.

Pred Alojzijeviščem

Zadnja pot pokojnega prelata Toma Zupana je bila danes ob 3 popoldne izpred kapelice v Alojzijevišču. Množica prebivalstva je naredila že dolgo pred tretjo uro močan špalir po Poljanski cesti in dalje do stolne cerkve in škofije. Tudi številni odličniki so se zbirali pri kapelici. Med odličniki je bilo zlasti mnogo duhovščine. Cerkvene obrede in molitve za dušo pokojnika je opravil škof dr. Gregor Rožman ob asistenci kanonikov gg. Volca in Zupana ter druge duhovščine. Pevski zbor Glasbene Matice je potem zapel Jelenovo »Uliši nas, Gospode«. Nato je spregovoril

Ljubljanski župan dr. Adlešič

Vedno pogostejše sega neizprosna smrt v vrste naših zaslužnih mož. Sedaj nam je vzela moža, ki je bil zaslužen za cel narod in posebej za mesto Ljubljano, našega častnega meščana. Danes spremljamo na zadnji poti moža — nestorja slov. duhovnikov in vzor človeka, katerega lik se je neizbrisno utisnil v vsa slovenska srca.

Točno dve leti po smrti svojega duhovnega tovariša, župnika trnovskega, zgodovinarja in častnega meščana ljubljanskega Vrhovnika, je umrl v visoki starosti 97 let, monsignor Tomo Zupan.

Dasi je poslednja leta bival sam zase v zaslužnem pokloju na svojem gradiču na Okroglem, ni bil nikdar pozabljen od slovenskega naroda. Njegovo ime je znano vsakemu Slovencu; njegovo plemenito srce, vzorna delavnost in vzgledna narodna zavest so nam bile vedno svetel vzgled in nam bo ter vzgled ostal tudi v bodoče, nam in naši mladini ter potomcem.

Kot vzoren duhovnik je prejel Tomo Zupan največja cerkvena počastila, bil je papežev tajni komornik in apostolski protonotar; prejel pa je tudi visoka posvetna odlikovanja.

Mesto Ljubljana se je oddolžilo za njegove zasluge z najvišjim odlikovanjem, ki mu ga more podeliti; izvolilo ga je za svojega častnega meščana.

In kdo bolj zasluži ta odlikovanja kot monsignor Tomo Zupan. 41 dolgih let je poučeval na gimnaziji verouk in slovenščino in vzgajal v pravem narodnem in verskem duhu slovensko mladino, ki ga hvaležna danes že v zreli moški dobi spremlja na tej žalostni poti. Svoje vzgojno delo je uveljavil tudi kot ravnatelj Alojzijevišča, kjer je kot idealni vzgojitelj dopolnjeval, česar šola ni mogla nuditi. Zbiral in vzbuja je talente, brusil je značaje in bil pravi duhovni oče slovenske mladine. Kot pedagog je bil tudi član okrajnega in 12 let deložnega šolskega sveta.

Odlično se je udeleževal tudi v občinskem svetu ljubljanskem, ki je pokojnika v letih 1885. do 1891. štel med svoje delovne člane.

Velika pa je bila zlasti njegova narodna zavest; saj je on med ustanovitelj prve slovenske narodno-obrambne družbe, Ciril-Metodove družbe in njen prvi prvomestnik ostal kot tak dolgo dobo 26 let. Prijel se je narodno-obrambne dela z vso njemu lastno vestnostjo, železno vztrajnostjo in navdušenjem ter je to važno organizacijo kot njen voditelj uspešno uveljavil.

Tomo Zupan je bil tudi ugleden slovenski književnik, pisec najlepšega slovenskega jezika in odlični stilist.

Vse to zunanje odlike pa je prevečala kot najlepši čar njegova plemenita duša, njegovo zlato srce, velika vera in nezlomljivo upanje v pravico in resnico; in te njegove duhovne vrednote so tako velike in tako čiste, da moremo danes ob njegovem grobu reči s polnim priznanjem: izgubili smo moža, toda njegovo delo in njegov kremenit značaj si je sam ustvaril najlepši spomenik v slovenskem narodu.

Večna slava njegovemu spominu, mir in pokoj njegovi plemeniti duši!

Žalni sprevod v stolnico

Nato se je razvil proti stolnici veličasten žalni sprevod. Na čelu sprevovala za križem so koralni pevci Glasbene Matice, za njimi pa so neli vence. Poleg vencev, ki so bili poklonjeni že na Okroglem, to je od vaščanov te vasi, družine doma na Okroglem in podružnice Ciril-Metodove družbe v Kranju, so nesli še krasen venec mestne občine v narodnih in mestnih barvah z napisom: »Svojemu častnemu meščanu — mestna občina ljubljanska!«; dalje lep venec z napisom: »Soustanovitelj CMD in svojemu dolgoletnemu prvomestniku — vodstvo Ciril-Metodove družbe« — Nato je šla močna deputacija Rokodeškega društva z zastavo ter se tako oddolžila svojemu dolgoletnemu podporniku.

Škof dr. Rožman je z vso svojo asistenco šel peš pred četveropreznim mrtvaškim vozom. Za krsto je šlo najprej sorodstvo, med temi tudi ga. Prelovčeva, žena znanega skladatelja in pevovodje, ki je nečakinja pokojnika, dalje mestni občinski svetnik Zupan in dr. Franc Zupan, ki sta mala pranečaka pokojnika, Zorko Prelovec in drugi. Nečak pokojnika Ladko Zupan, ki je trenutno po trgovskih poslih v Dalmaciji in ni mogel ob pravem času priti na pogreb, pa je poslal gozlačno bravojarsko ter poklonil venec na krsto pokojnika.

Za sorodstvom sta šla v prvi vrsti g. ban dr. M. Natlačen in divizijski poveljnik g. general Tonič, dalje mestni župan dr. Adlešič z gospo in podžupan dr. Ravnihar, ves odboj Ciril-Metodove družbe s prvomestnikom inž. Mačkovškom na čelu, predsednik Slovenske Matice dr. Lončar z drugimi odborniki, zastopnik univerze in g. rektor prof. dr. Kidrič s številnimi vseučilišnimi profesorji, zastopstvo Profesorkega društva in drugi. Društvo »Dom slepih«, katerega velik dobrotnik je bil pokojnik, je zastopal predsednik kanonik dr. Klinač z odborom. Posebno močno pa je bilo zastopstvo duhovščine, ki je svojega starosta

spremilo na zadnji poti v naravnost impozantnem številu. Za krsto so šli med drugimi g. prost. Nadrah, stolni dekan dr. Kimovec, ves stolni kapitelj ter skoraj vsa ljubljanska duhovščina in izredno mnogo podeželske duhovščine, med temi tudi nakeljski župnik, kanonik Simenc. Katoliško tiskovno društvo je zastopal predsednik č. kanonik dr. Pečjak. Zelo velika udeležba je bila tudi naših javnih kulturnih delavcev iz vrst pisateljev, kulturnih zgodovinarjev, narodnoobrambnih delavcev itd.

Pogrebni sprevod izpred Alojzijevišča v stolnico.

V stolnici

V Stolnici so položili krsto s truplom na mrtvaški oder, nakar je opravil cerkvene obrede in molitve ponovno škof dr. Rožman. Pevski zbor bogoslovcev je nato zapel »Reši me, o Gospode«, mešani pevski zbor Glasbene Matice pa je pod vodstvom dr. Poliča zapel »Ecce, quomodo moritur justus«, staro skladbo Jakoba Gallusa. Med žalnimi melodijami, ki jih je izvajal na orglah mojster msgr. Stanko Premrl, so truplo odnesli nato iz stolnice na mrtvaški voz.

Izpred stolnice se je razvil nato veličasten pogrebni sprevod, ki je krenil čez Marijin trg po Miklošičevi cesti, nato po Dalmatinovi in Komenškega ulici proti pokopališču. Ob obeh straneh je tvorila velika množica ljubljancev špalir. Z globoko žalostjo so se ljubljanci klanjali zemskim ostankom blagega pokojnika.

Pri Sv. Križu

Ko je prispel dolg pogrebni sprevod na pokopališče, je opravil tam škof dr. Gregor Rožman zadnje molitve ter blagoslovil pokojnikovo zadnje počivališče. Nato se je poslovil ob odprtem grobu od pokojnega v imenu Ciril-Metodove družbe njen predsednik ing. Mačkovšek, ki je poudaril, s kako velikim spoštovanjem in ljubeznijo se spominjajo na neustrašljivo delo pokojnikovo. V imenu Ciril-Metodove družbe je zagotovil, da bo sledila pokojnikovim smernicam ter se borila za tiste ideale, za katere se je pokojnik toliko žrtvoval.

Sklonjeni so pristopili nato k jami odlični predstavniki oblasti in organizacij ter nešteta vrsta meščanov. Počasi so padale na krsto grude prsti v zadnje slovo velikemu pokojniku.

Zahvala in zadnji pozdrav Toma Zupana

Pokojni prelat msgr. Tomo Zupan je pred smrtjo lastnoručno napisal sledeče vstičice:

»Vsem Vam, ki ste me v zvestih prošnjah to uro spremljali do groba; vsem Vam mojo poslednjo zahvalo!

Slednjemu Vas, ljubih gimnazijskih učencev — v množnem številu razškrupljenim po domovini in daleč po svetu — vsakemu Vas moj zadnji pozdrav!

Dimo Kazasov v Ljubljani

Kakor smo že poročali, je v turek zvečer prispel v Ljubljano bivši bolgarski poslanik v Beogradu g. Dima Kazasov, ki je tudi predsednik »Bolgarsko-jugoslavljanskega društva« v Sofiji. - G. Kazasov, naš etari prijatelj, je prišel v Ljubljano na povabilo tukajšnjega »Rotary-kluba«, da mu predava o brateki — Bolgariji. - G. Dima Kazasov se je že dolgo zavzemal za izboljšanje odnosov med obema bratekima narodoma. Bilo je to delo v težkih časih, ko ni bilo za to delo dovolj razumevanja. Izdal je revijo »Zveno«, ki je imela velik političen vpliv v Bolgariji, in kjer je vedno propagiral sporazum z brateko Jugoslavijo.

Dimo Kazasov je odlični prijatelj in poznavatelj Slovencev ter se je trudil v svojem življenju, da bi izkušnje Slovencev pri združniškem gibanju uporabil tudi v bolgarskih kmetijskih organizacijah. Ko je »Slovenec« izdal ob priliki sklenitve jugoslovansko-bolgarske prijateljske pogodbe slavnostno bolgarsko število, je Dima Kazasov napisal v naš list članek »Vas in mesto«, v katerem je zlasti naglašal važnost ozkih vezi med inteligenco in kmetiskim prebivalstvom, torej isto idejo, ki vodi našo »Kmeteko zvezo« ali »erško« »Agrarno misel« ali hrvaško »Gospodar. slogov«.

G. minister Dima Kazasov se je včeraj ob 5 popoldne udeležil čajanke, ki jo je njemu na čast priredila Zbornica za TOI, ob pol 9 pa je v krogu tukajšnjega »Rotary-kluba« predaval o raznih problemih, ki se tičejo bolgarskega naroda, stikov med Jugoslavo in Bolgari ter kmetkega stanu.

Stražnik.....

je vedno na svojem mestu, ponoči in v megli, burji in dežju. Prehlada in utrujenosti ga varujejo

PALMA

GUMI-PODPETNIKI

JUGOSL. IZDELEK.

Dobe se pri vsakem civiljskem mojštrul

Kakšna bodi srednja šola

Kaj časa primerno, življenjsko važno in zanimivo je bilo predavanje, ki ga je v turek 9. t. m. zvečer imel v prostorih »Ljubljanskega kluba« g. univerzitetni profesor Karl Ozvald o tem, kako dvigniti kvaliteto sedanje srednje šole. Zato se je zbralo na predavanje lepo število srednješolskih in univerzitetnih profesorjev pa tudi drugih inteligentov, ki jih je privabila aktualnost teme, o kateri se v naši javnosti že dolgo vodi živahna debata in se slišijo najrazličnejša mnenja pa predlogi, kako naš srednješolski pouk prilagoditi sodobnemu življenju. Predsednik kluba g. dr. Windischer je izrazil svoje veselje, da more pozdraviti tako občinstvo, ki priča, kako zelo tema o našem šolstvu, ki mu je zaupana naloga, da oblikuje prihodnje rodove, zajemlje vrhove naše narodne družbe; na prvem mestu je od gostov pozdravil srednješolskega nadzornika g. Dolenc.

Profesor dr. Ozvald je najprej govoril o kulturnih dobrinah, ki jih mora srednja šola narodnemu naraščanju posredovati v tako zvani učni snovi. Mislimo, da se to ne da izraziti točneje in bistvenije, kakor se je to posrečilo predavatelju, ki je dejal, da srednja šola navaja učenca k umevanju in spoštovanju večnih temeljev človeškega bitja in žitja oziroma sožitja, pa ne v kakem življenju tujem pravcu, ki duha zavaja v golo neplodno-razumarsko teoretiziranje, marveč vseskozi praktično, da bo učenec kolikor možno kos nalogam in zahtevkom vsakdanjega življenja v plodnosti delavnosti na kateremkoli področju. Nato je poudaril predavatelj, kar naši profesorji z malimi izjemami najraje slišijo, da je tretji del tega, česar se mora mladi naraščaj dandanašnji na srednjih šolah učiti, jalovo, brez pomena in mnogokrat izvor preobremenjenosti pa nervoznosti v vrstah naše mladine. Ta balast bi se moral iz učnega programa enostavno izločiti ali pa vsaj učitelju dati možnost, da ga po lastnem uvidevanju sam izloča. »Od preobilice najprejrejšega gradiva« — je dejal predavatelj — »kar šola tlači v učenca, bo ostalo mlademu človeku živa last edinole to, kar sreča v resničnem življenju«, oziroma, kar mu more dajati za človeka vredno življenje pravo smer in smisel delanja.

Predavatelj je prešel na to na mnogo diskutirano vprašanje, kaj je soditi o znanih treh tipih srednje šole in je kot svoje mnenje izrazil, da, kolikor sta potrebni gimnazija in realka, vsaka v svojem pravcu, toliko je manj vreden in svojega smotra ne dosežajo polutanski tip realne gimnazije, ki dejansko ne posreduje učenca ne humanizma ne zadostnega znanja tako zvanih realnih predmetov, kar dokazujejo dejanski rezultati, ki nam povedo, da absolvent realne gimnazije na univerzi ne zaostaja relativno za humanistom samo v humanistični izobrazbi, ampak tudi v realijah in matematiki. Presnova srednje šole v obče pa mora izhajati iz načela, da mora učenca in učeno na znanstveni podlagi voditi k razumevanju sedanjosti, ne gojiti znanstva zaradi znanosti, ampak zavoljo praktičnega obvladovanja življenja.

Profesor Ozvald je nato prešel na učenca, ki je osrednja os, okoli katere se mora sukati vesoljno življenje, kar ga je v šolskem razredu. Dejaj, da je srednja šola glede na razumevanje svojih učencev danes še na neizorani ledini. Največji greh je neprestano menjavanje učiteljev med šolskim letom. Predavatelj je omenil naravnost vnebovpijajo primer, da je kot ministrski odposlanec ugotovil, da je neki gimnazijec v teku osmih let imel iz slovenščine nič manj in nič več kot 26 učiteljev! V sedmem razredu neke realne gimnazije so imeli v francoščini tekoma leta kar štiri učitelje. Niso bili redki zvezki, v katerih je skoro vsaka naloga bila korigirana od druge roke. Kar se tiče discipline, je marsikateri profesor ali profesorica samo žrtev tega dejstva, da sta deček ali deklica dobro psihologa, ki kaj kmalu doženeja, ali stoji pred razredom pravi mož ali žena, ali pa le — prazno strašilo. Vzrok je, da so mnogim srednješolskim profesorjem izsledki mladinoslovja sedemkrat zapečateni knjiga.

Tudi tretji del dr. Ozvaldovega predavanja je bil kaj zanimiv in osnovne važnosti. Napaden je tisti profesor, ki vidi le samega sebe in ima svoj učni predmet za najvažnejši. Istotako ne velja profesor, ki učiteljuje kot strokovni specialist ter vse preveč predava, hoteč iz učencev ustvariti gramofonske plošče svojega strokovnega znanja. Fant in dekle se morata usposobiti, da samostojno gledata, umevata in vrednotita konkretno bitje in žitje svojega naroda, da dojameta celotno življenje, ne pa njegove kose, stisnjene v strokovnjaške sisteme in delna spoznanja resnice. Akademik, ki se pripravlja za srednješolski profesorski poklic, ne sme misliti samo na svojo stroko, ampak se mora tudi naučiti pedagoško misliti. Kakor pa mora profesor svojo stroko ljubiti, tako mora ljubiti tudi učenca in razumevati njegovo duševnost. Brez te miselnosti, ki strokovno znanje in usposobljenost bitno usmerja k oblikovanju mladih duš po ljubezni, ostanejo vse reformne vrste in načrti šol prazne besede. Tudi nov učni načrt ali učbenik ter predpisana metodika ne morejo prinesiti resničnega preustroja šole, če ni učitelj vzgojen v pravilnem mišljenju, v čustvu kulturne odgovornosti in smislu za samokritiko.

DEBATA

Predavanje profesorja Ozvalda je sprožilo zelo živahno kritiko, ki je osnovne misli in duha ter smoter predavateljevih izjavaj samo potrdila. Zelo zanimiva je bila kritika, katere je bila v diskusiji deležna naša osrednja učna uprava. Iz ust poklicnega strokovnjaka smo slišali, da bi moral biti takozvani profesorski razpred gotov že 15. avgusta vsakega leta, kakor to določa zakon, da pa do tega termina še nikdar ni bil gotov in kapajo profesorji v šole tja do novembra, tako da je treba urnik neprestano spreminjati oziroma

popravljalati. Pomanjkanje zadostnih kreditov za našo srednjo šolo povzroča občutno pomanjkanje profesorjev, kar onemogoča popolno in smotreno obdelavo učne snovi ter je naša srednja šola podobna človeku, ki mu nedostaja odeje, tako da se z ene strani meče na drugo, si zdaj pokriva glavo, zdaj noge, pa ga le zebe. Velik del odgovornosti, da naša srednja šola ne stoji na tisti ravni, na kateri bi morala stati, nosijo faktorji osrednjega šolskega birokratizma, v katerem tiči tudi vzrok nemarnosti, s katero se obravnavajo tako osnovna vprašanja, kakor so gori omenjena. Drug kritik, univerzitetni profesor, ki poučuje realne predmete, je zbudil splošno pozornost, ko je dejal, da on niti realke ne smatra za časa primeren tip, ker ga je izkušnja naučila, da uspehi tega tipa na njega lastnem področju zaostajajo za uspehi humanistične izobrazbe na gimnaziji. To so potrdili tudi ostali kritiki, ki so dejali, da le humanistična izobrazba omogoča tisto logično mišljenje, točnost in globino dojemanja ter širokost pogleda, ki je potrebna tudi za obvladovanje takozvanih realnih predmetov. Matematiki na univerzi so na primer soglasno tega mnenja, pa tudi kemiki, naravoslovci itd.

Večer v Ljubljanskem klubu je torej pripomogel do izraza zelo tehtnim mislim in plodovitim pobudam ter stvarni kritiki. Predavatelju, kakor tudi gostom, ki so se udeležili diskusije, so je predsednik dr. Windischer toplo zahvalil.

Kako so delili podpore za javna dela

Bivši JNS-arski župan Bohinjc v Trbojah obsojen

Ljubljana, 19. marca.

Za politične razmere pod režimom JNS v letu 1933 je podala prav značilno sliko današnja glavna razprava pred malim kazenskim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Ivan Breljih. Na dnevnem redu so bile v bistvu občinske volitve, ki jih je bil jenesarski režim izvedel oktobra 1933. Pred volitvami so nekatere občine dobile nakazila večjih ali manjših zneskov kot »podpora za javna dela«. Tako je bilo tudi v občini Trboje. Ko pa je bila pozneje pod sedanjim banko upravo izvedena revizija občinske uprave, so prišli na sled, da je bil neki izkaz za 2000 Din ponarejen. Za to protizakonito manipulacijo je moral danes odgovarjati bivši župan v Trbojah, posestnik in mlinar, 49-letni Jernej Bohinjc iz Trboj.

Obtoženi Jernej Bohinjc je v svojem zagovoru navajal, da mu je 3 dni pred volitvami prinesel 2000 Din Ferdo Zevnik od okrajnega glavarstva v Kranju. Denar mu je izročil na domu in rekel, da je denar namenjen za volitve. Bil je nosilec liste JNS pri volitvah. Vložena je bila tudi protilista. Po volitvah je na okrajnem glavarstvu v Kranju izvedel, da je treba predložiti obračun, to oljubno, ker je samo formalnost in da je nekaj na papirju. Lončar in Sirc iz Kranja sta mu prej pravila, da pride denar. Senatni predsednik je pripomnil: »Javen denar se ne sme porabiti za strankarske namene!« Obtoženec se je dalje izgovarjal, da mu je okrajni glavar dr. Ogrin naročil napraviti obračun. Zneska 2000 Din ni vpisal med občinske dohodke.

Banski svetnik dr. Fran Ogrin je pojasnil celo zadevo. Dne 15. oktobra 1933, nekaj dni pred volitvami je prejel načelstvo 20.000 Din za javna dela, ki se naj razdele med občine. Ta znesek je nakazal 7 občinam od 21. Odločno je zavračal trditve obtoženca, da bi mu bil naročil napraviti kak poljuben, formalen izkaz o porabi 2000 Din. Tega ni mogel in smel storiti že kot odgovoren državni uradnik.

Priča Ferdinand Zevnik, gostilničar (obtoženec pristaja in občinski odbornik takratne občine Trboje) je povedal, da mu je denar izročil na okrajnem glavarstvu tajnik. Obtožencu je izročil denar doma. Pripomnil mu je, da je mogoče denar za volitve. Župan mu je dal 400 Din. rekoč: »Posagitarajte za mene!« Predsednik: »Kdo je vas podpisal na obračunu?« Priča: »Ni moj podpis. Kdo me je, ne vem.« Priča Traven Lovro, ki je bil takrat tajnik in blaginjak je povedal, da mu župan ni niti besedice povedal o prejemu 2000 Din od glavarstva. Zaslišanih je bilo še več prič. Neka priča je izjavila: »Volitna agitacija mora biti Tisti da denar, ki ga imam!« V preiskavi je bilo zaslišanih že več prič, ki so na izkazu fundirale kot prejemniki podpore za javna dela. Nekateri so zanikali, da bi prejeli kak znesek od župana, drugi pa so to potrdili. Vsi pa so odločno zanikali, da bi bili njih podpirali na izkazu pristni. Denar je bil razdeljen med županove prijatelje. Le 1 brezposelni je prejel 60 Din, to pa zato, ker je igral harmoniko po končanih volitvah. Gostilničar Kurmura je prejel 500 Din za 35 l vina in razne jestvine.

Državni tožilec je razširil obtožbo še na zločin uradne poverbe v smislu §-a 319 k. z.

Po daljšem posvetovanju je senat Jerneja Bohinjc obsojil na §-u 397/II k. z. na 1. let, da je potrdil lažno listino v svojstvu župana 1 mesec zapora in plačilo 500 Din povprečnine, pogojno za 2 leti. Oprostil pa ga je od dodatne obtožbe zaradi uradne poverbe.

— Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželeno odprtje in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 11. marca: Sofronij, škof; Krištof Milanski.

Novi grobovi

† V Vitanju je v starosti 69 let mirno v Gospodu zaspal gospod Rajmund Hofbauer, lesni trgovec in posestnik. Pogreb bo v soboto ob 4 popoldne. Naj mu sveti večna luč! Žalujočim naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je umrla gospa Marija Šifrar, roj. Kosmač, učiteljica v pokouju, soproga zadržnega revizorja. Pogreb bo danes ob 3. popoldne. Naj v miru počiva! Žalujočim naše iskreno sožalje!

† V ljubljanski bolnišnici je umrla v 62. letu starosti Marijana Potočnik iz Dobruše pri Zireh. Malo veselja je pokojnica v življenju užila; največja njena uteha je bilo delo, saj pa je tudi bilo vse njeno življenje do zadnjega dne en sam nepretrgan delavnik, ena sama skrb za druge. Za njo žalujejo trije sinovi. Bog ji bodi bogat plačnik.

Osebnosti

— Diplomirana sta bila na pravni fakulteti ljubljanske univerze G. Ziga Vodusek iz Gorij pri Bledu in g. Leo Bebler iz Radovljice. Cestitamo!

— Iz sodne službe. Za sodnijske pripravnike so imenovani absolvirani pravniki: Hubert Korošec, okrajno sodišče v Mariboru, Fran Zupančič, okrajno sodišče v Celju, dr. Škerlj Bogdan in Leon Korošec, okrajno sodišče v Novem mestu.

— Iz sodnopisarske službe. Napredovala sta Mijo Tavžes, ravnatelj zemljiške knjige pri okrajnem sodišču v Ljubljani, in V. in Maks Grušen, upravnik jetnišnice okrajnega sodišča v Celju, v VI. položajno skupino.

Pomladne novosti za damo in gospoda

Manufaktura **SOUVAN**

— Konkurni razpis. Z razpisnim rokom do 15. aprila 1937 je razpisana župnija Ihan v kamniški dekaniji. Ker je župnišče v Ihanu zaprto, se je obračati po informacije na upravitelja župnije v Mali Ločni, p. Domžale.

— Predzren roparski napad. Iz Mirne peči nam poročajo: Danes, dne 10. marca, ob 1. ponoči so v Dolenji vasi št. 8, po domače pri Progarjevih, štirje tolovaji, ki so bili maskirani, siloma čez podstrešje vdrli v hišo in zahtevali denar. Družina šteje tri člane, t. j. dva že priletna fanta in stara bolehnata mati. Domači starejši sin je trenutno zbrujen iz spanja mislil, da so ga prijatelji prišli obiskat, zato jim je rekel, da naj si kar sami postrežejo, saj je v drugem koncu hiše vino in jedcaha na razpolago, toda roparji so zahtevali samo denar, češ, saj je pred kratkim plačal doto mlajšemu bratu. Ker pri hiši res niso k sreči imeli veliko denarja, sta brata roparjem to poudarjala, da lahko vzamejo vso pijačo, kolikor jo imajo doma, in meso, magari, če vso živino iz hleva vzamejo, samo naj jim nič žalega ne store. Toda roparji so kljub temu zahtevali denar s hrvaškim narečjem »Mi čemo samo novce«, zato so brata siloma zvezali in še ranili povrh, ker sta se do skrajnosti branila, stari materi so usta zamašili in jo vrgli na posteljo. Preden so odšli iz hiše, so enega brata razvezali. Se isto noč so potem v Lazih razbili zidance in pokradli vino. Že prejšnji večer, pravijo, so vasčani videli par sumljivih ljudi, ki so vedrili pod kozolecem. Roparjem morajo biti gotovo dobro znane razmere pri hiši, ker drugače ne bi bili tako predrzni, saj hiša stoji sredi vasi.

— Duhovne vaje na Mali Loki za dekleta se bodo pričele neprekinjeno v soboto 13. marca. To so zadnje duhovne vaje pred počitnicami. Vse, ki ste se prijavile za zadnjo soboto, pridite gotovo. Ker je pa prostora še dosti, pripeljte še druge s seboj. Duhovne vaje se bodo pričele kakor navadno proti večeru.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 10. t. m. je objavljena »Uredba o kmetijskih zbornicah« in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnin« v letu 1937/38, in sicer za občino Besnica v kranskem okraju, Gor. Logatec, Pristava v šmarnem okraju in Solčava v gornjegrajskem okraju.

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče, vendar

more vsak žrtvovati Din 100— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO z rdečimi srci!

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 52 objavljajo, da je državno pravništvu v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati št. 8 tednika »Seljački dom« tretja izdaja, ki izhaja v Zagrebu.

— Kristus je vstal! Deset velikonočnih pesmi za mešani zbor, zložil Anton Grum. Samozaložba. Cena partituri 18 Din. Posamezni glasovi niso izšli. Vse pesmi so zložene v zelo melodioznem in cerkvenem slogu, našim cerkveno glasbenim razmeram zelo primerne in dobro došle. Nekateri so še posebno lepe in jih bodo naši cerkveni zbori radi izvajali. Nudile bodo vernikom mnogo velikonočnega uživanja in radosti. Pesmi so vredne najtoplejšega priporočila. Dobijo se tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Kokoši strah obsojen na 14 mesecev. Na Jesenicah se je lani od avgusta do jeseni pojavil drizen tat, ki je postal pravega kokošji strah in spreten vlomilec v čebelnjake. Komaj 22 letni Bonča France je zgradil z ukradenimi deskami v gozdu nad Jesenicami leseno barako in se tam skrival. Ponoči pa je hodil na tatinske pohode. Odpiral je kurnike in čebelnjake. Iz 8 kurnikov je odnesel 32 kokoši, piščancev, petelinov in celo eno gos. Vlomil pa je tudi v 7 čebelnjakov, odkoder

je odnašal razno blago in med. Medu je pokradel do 50 kg. Bonča je tip pravega podeželskega klateža in je bil že večkrat kaznovan. Pred okrajnim sodiščem v Ljubljani je bil sedaj obsojen na 14 mesecev strogega zapor.

— Žrtve brezvestne politične propagande. Po deželi se klatijo temni elementi, ki ljudi bujskajo proti naši enotni državi. Leta januarja sta dva orožnika aretirala Andreja Burja, 66 letnega delavca iz Zasipa pri Gorjah, ker je bil osumljen nekoga požiga. Med eskorto pa je začel zabavljati napram orožnikom proti obstoju naše države in pripovedoval naravnost fantastične stvari o Mačku, ki da ima za seboj že 6 milijonov ljudi. Pred malim senatom je bil Burja obsojen po čl. 4 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi na 2 meseca strogega zapor in 60 Din denarne kazni, odnosno 1 dan zapor. Burja je pač žrtev brezvestnih agitatorjev.

— Zaprtje upliva na organizem. Preiskušeno sredstvo za odvajanje, ki deluje zanesljivo in ima prijeten okus, je Darmol. (Ogl. reg. S. Br. 15244/13. VII. 1936.)

— Čutite tudi Vi pomlad? Z naravo se tudi človeško telo spremeni. Po skrbih in boleznih pozimi je mnogokrat najmočnejši človek obrabljen. Mnoge napravi tudi pomlad utrujen in nervozen. Zato je ravno sedaj čas za Biomalz-kuro. Biomalz je najboljši pripomoček za utrujene in nervozne. V vsaki dozi (½ kg) so redilne snovi iz 14.700 na solnec dozorelih jemenovih zrn. Poizkusna doza Din 12.50 v lekarnah.

— Proti zaprtju so Leopile blago in zanesljivo učinkovito odvajalno sredstvo iz samih rastlinskih sestavin, ki je popolnoma neškodljivo tudi pri trajni uporabi. Leopile so se izvrstno izkazale celo v kroničnih slučajih. Dobiva se v vseh lekarnah. — Oglas reg. S. br. 31.430 dne 24. XII. 1935.

— PRI RAZPOKANI KOZI, ozleblinah, lišajih in izpuščajih čudovito deluje »BLAKOVO KAMILICNO MAZILCO«.

— Da boste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvice, srca, proti kamnom, sklerozo, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

Četrtek, dne 11. marca 1937.

Gledališče

Drama: Četrtek, 11. marca: Zadnji signal. Premijera. Premijerski abonma. — Petek, 12. marca: Ob 15. Na ledeni plošči. Dijaška predstava. Izven. Izredno znižane cene od 14 do 2 Din. — Sobota, 13. marca: Simfonija 1937. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Opera: Četrtek, 11. marca: Hoffmannove pripovedke. Red. Četrtek. — Petek, 12. marca: Plesni večer bolgarskih narodnih plesov. Izven. Znižane cene. — Sobota, 13. marca: Ero z onega sveta. Izven. Znižane cene.

Predavanja

Predavanje ministra Dima Kazasova. Gospod Dimo Kazasov, bivši minister in poslanik v Belgradu, bo predaval drevi ob 20. v veliki dvorani Trgovskega doma o sodobni Bolgariji. Predavanje priredi Jugoslovansko-bolgarska liga, ki vabi vse ljubljansko javnost. Vstop brezplačen!

Dvorana Prosv. društva v. Krištof. Drevi ob 20. bo VIII. prosvetni večer s predavanjem primarija g. dr. V. Meršolj-a o slovenskih dobrovoljcih v Rusiji in Dobružji.

V društvu »Pravnike« v petek, 12. marca, ob 18. predaval g. dr. Vladimir Kukman: »Nekaj pogledov na načrt jugoslovanskega državlanskega zakonika z vidika upravnega prava«. Predavanje bo v ljubljanski pravosodni palači, soba št. 79.

Filozofsko društvo v Ljubljani bo imelo v soboto, dne 13. marca 1937 ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi svoje šesto predavanje. Predaval bo vseuč. prof. dr. Alfred Serko: Psihologija psihov.

Prireditve in zabave

Vse prijatelje in ljubitelje naše dramske in gledališke umetnosti opozarjamo na Skrbniškovo recitalno Mrakovca »Kleista«, da si pravčasno oskrbe vstopnice, ki so v predprodaji v trafiki nasproti glavne pošte od danes naprej.

Družabni večer oficirjev ljubljanske garnizije bo 13. t. m. ob 21. v veliki dvorani Miklič. Vsi aktivni in rezervni oficirji z družinami najvjudneje vabljene. Obleda po volji!

V mali filharmonični dvorani bo jutri, v petek, dne 12. t. m., ob 20. koncert poljsko-argentinke glasbe. Spoznali bomo dela avtorjev predvsem poljskega naroda, pa tudi enega izmed argentinških skladateljev. Vrstijo se klavirske skladbe in solopjevske točke, ena bolj zanimiva od druge. Izvajalci so: ga. Milena Strukej-Verbičeva (mezzo-sopran), pianist Pavel Sivic in konservatoristka Marta Osterčeva. — Sedeži po 10 Din, stojlišča po 5 Din so v predprodaji v knjigarni Glasb. Matice.

Sestanki

Fantovski odsek žentpeterskega Prosvetnega društva ima drevi ob 8. zvečer sestanek. Na sporodu je predavanje s skioptičnimi slikami »Po mestih južne Nemčije«.

Klub železničarjev JRZ sklicuje za dne 11. III. odborovo sejo ob 18.30 pri Mikliču — lovška soba. Udeležba obvezna.

Diskusijna sestanka društva »Pravnike« o predhodnem načrtu o. d. z. se bosta vršila dne 11. in 18. t. m. v prostorih odvdelniške zbornice v Ljubljani, Dvofakova ulica, vsakokrat ob 16. popoldne.

Kino

Kino Kodeljovo: Danes »Kontrolor Wagons-Lits« (Theo Lingon). Cene znižane.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

1 Minister Kazasov pri g. banu. Bivši bolgarski poslanik in minister g. Dimo Kazasov je včeraj dopoldne obiskal g. bana dr. Marka Natlačenca ter se delj časa mudil pri njem v razgovoru.

1 Slovo bolgarskih pevcev. Bolgarski pevci, člani »Rodne pesmi«, o katerih navdušenem sprejemu smo poročali v včerajšnji številki, so se včeraj zjutraj poslovili od Ljubljane. Zajtrkovali so v kavarni »Neboščinke«, nato pa so jih ljubljanski pevci sprejeli na kolodvor, kjer so se od njih prisrčno poslovili. Na kolodvoru so bili pri slovesu mestni podžupan in predsednik Glasbene Matice dr. Ravnhar ter zastopniki raznih naših drugih organizacij.

1 Brezposelnih trnovskega okraja se naprošajo. da se zglasijo v nedeljo 14. t. m. v Prosvetnem domu, Karunova ul. 14, od 10.—12. dopoldne v svrhu ureditve statistike brezposelnih tega okraja.

Proračun v skupščini sprejet

Za proračun je glasovalo 177, proti pa 78 poslancev

Belgrad, 10. marca. m. Ko je bila lista govornikov izčrpana, je dobil besedo poročevalec večine finančnega odbora Časlav Nikitović, ki je izjavil, da je kr. vlada predložila štiri nove amandemente, izmed katerih je najvažnejši amandement, ki omogoča invalidom, da dobe invalidnino brez ozira na davčno osnovo, in pa amandement, ki regulira možitev učiteljc do 1. avgusta 1937. Nato je dr. Nikitović odgovoril na kritike glavnih govornikov opozicije. Med drugim je dejal: »Mar je malenkost znižati davke za male obrtnike? Mar je malenkost povečati davke na delniške družbe, ki so v glavnem v rokah tujega kapitala in ki doslej niso plačevale davka v sorazmerju s svojim dobičkom?« Te besede so doživele buren aplavz pri vladni večini, a čuli so se protesti na levi. Nato je odgovoril na kritiko bivšega prometnega ministra, ki je trdil, da vodi prometni minister dr. Spaho separatistično prometno politiko za graditev ozkotirnih železnic v Bosni. Dr. Nikitović je dejal: »Mar je graditev novih železnic razdvajanje? Mislim, da se z graditvijo novih železnic samo spaja. V zetski banovini se gradita dve novi železnici, a projektiranih je več prog, ki jih bo kr. vlada prčela graditi v najkrajšem času.« Dalje pobija trditve bivšega prometnega ministra in dokazuje, da je za graditev mosta čez Donavo najprikladnejše mesto pri Turn Severinu in bo most pri Turn Severinu stal mnogo manj, kakor pa bi stal most, če bi se gradil pri Ciganasu. Odgovoril je tudi na trditve bivšega prometnega ministra da dr. Spaho ni pravilno rešil spora med našo državo in podjetjema Batignolles in Losinger. Dr. Nikitović ob burnem odobravanju večine in centru izjavlja: »Prometni minister dr. Spaho in z njim vsa kr. vlada je popravila to, kar so zagrešile prejšnje vlade. Rešil je to, kar je bilo že popolnoma izgubljeno za narod. Po izjavi vseh juristov bi naša država izgubila vsak spor z omenjenimi podjetji. Ministru dr. Spahi pa se je posrečilo, da je napravil sporazum in s tem prihranil in rešil 560 milj. Din, ki bi jih morala naša država plačati po pogodbah, ki so jih sklenile prejšnje vlade. Minister dr. Spaho je torej rešil nad pol milijarde dinarjev in s tem denarjem kr. vlada lahko zgradi nad 500 km novih železnic, ki so naši državi tako potrebne. Smatram, da je kritika bivšega ministra za promet neumestna in netočna.« Na koncu svojega govora je dr. Nikitović pozval skupščino, da da kr. vladi pri glasovanju o proračunu svoje zaupanje.

Predsedujoči Markić je z dovoljenjem plenuma odredil kratek odmor. Po desetminutnem odmoru je skupščina prešla na glasovanje.

Po desetminutnem odmoru je predsednik Čirić odredil poimensko glasovanje. Ob priliki glasovanja se je opazilo, da večina članov skupščinskega

delovnega kluba pri glasovanju ni bila navzoča ter tudi ni glasovala ne za ne proti proračunu. Med drugim se je opazilo tudi, da nista glasovala oba člana vodstva tega kluba dr. Nikola Preka in dr. Pinterović, dočim je tretji član vodstva Mirko Kosić, ki je za časa proračunske debate vodil glavno besedo o načinu rešitve hrvaškega vprašanja, glasoval proti. Od slovenskih opozicijskih poslancev niso glasovali ter se za časa glasovanja niso nahajali v skupščinski dvorani naslednji: Vinko Gornjak, Karel Doberšek, ing. Franc Zupančič, Janžeković, dr. Ivan Jančič, Stanko Lenarčič, dr. Ivan Lovrenčič, dr. Josip Režek, dr. Riko Fux, dr. Anton Novčan; glasoval tudi ni Avgust Lukac, ki radi boleznimi ni prisostvoval seji. Poslanec bele Ljubljane Rajko Turk pa je pogumno glasoval »proti«. Glasovanje je trajalo približno dobre pol ure ter je po preteku časa bil objavljen rezultat glasovanja.

Vsem je glasovalo 255 poslancev. Za proračun je glasovalo 177, proti pa samo 78 poslancev. Poslanci JRZ in vladne večine so z burnim odobravanjem in poskanjem pozdravili navzoče člane kr. vlade. Seja je bila ob pol polnoči zaključena, prihodnja seja je sklicana za torek, 16. marca, ob 10 dopoldne z dnevnim redom: pretres mednarodnih konvencij; mednarodna prometna konvencija, ki regulira prevoz potnikov in je bila podpisana v Rimu 27. novembra 1933, druga konvencija, podpisana med Jugoslavijo in Češkoslovaško v Pragi 24. februarja 1936, tretja konvencija, ki regulira arbitražo in sodno pomoč med našo državo in kraljevino Dansko, podpisana v Belgradu 15. decembra 1936.

Belgrad, 10. marca. m. V načelni razpravi, ki je trajala v narodni skupščini 9 dni, odnosno 79.10 delovnih ur, je sodelovalo 80 govornikov. V načelu je glasovalo skupaj 280 narodnih poslancev, od katerih je glasovalo 192 za in 88 proti.

Pretres proračuna v podrobnosti je trajal 9 dni, odnosno 118.5 delovnih ur. Govorilo je skupno 268 govornikov, in to pri proračunu za vrhovno državno upravo 12, pri postavki za pokojnine in invalidske podpore 7, pri državnih dolgovi 2, pri proračunu pravosodnega ministrstva 23, pri prosvetnem ministrstvu 13, pri notranjem ministrstvu 23, pri zunanjem ministrstvu 12, pri finančnem 13, pri trgovinskem 13, pri vojnem 8, pri gradbenem 20, pri prometnem 20, pri poštnem 7, pri kmetijskem 27, pri socialnem ministrstvu 38, pri ministrstvu za telesno vzgojo 8, pri ministrstvu za gozdove in rudnike 11, k postavki proračuna rezervnih kreditov se ni javil noben govornik, k postavki proračuna državnih dohodkov so govorili 3, pri pretresu finančnega zakona se je javilo k besedi 31 govornikov.

2,008.000 dinarjev

je zadela srečka razredne loterije

št. 68.326

kupljena v hiši sreče

Bančna poslovalnica Bezjak, Maribor

Gospodsk ulica 25

S tem je bančna poslovalnica BEZJAK znova utrdila svoj sloves kot

hiša sreče

Po zadnjih velikih dobitkih (od 40.000 do 1.000.000) je sedaj prišel v Maribor največji milijonski dobiček, ki je sploh mogoč

Prihodnje žrebanje se vrši 14. in 15. aprila

Cena srečk: četrtnina Din 50—
polovica „ 100.—
cela „ 200.—

Trbovlje

»Terejalke« baje prihajajo na shode v Društvenem domu — tako ve povedati Delavska politika, ki še pridene katero o Marijinih devicah. Verjetno, da pebejo socialiste shodi v Društvenem domu, zato jim skušajo vzeti pomen in ugled pri nepoučenih. Po stari navadi lažejo, nekaj bo že ostalo. Če bi ženske prihajale na shode, bi bilo prav, ker gre dostikrat tudi za njihove zadeve, pa naj je to Del. politiki prav ali ne. Zgodilo pa se je pred nedavnim, da so poslali socialisti na naš shod par svojih ženskih pristašev in točno potem je pisala Del. politika, koliko terejalke je bilo na našem shodu. Pravi pomen te besede je lep, namreč dejansko biti kristjan in izvrševati najlepšo krščansko zapoved o ljubezni, ali so omenjene socialiste takega mišljenja, ne vemo. Zdi se pa, da hoče Del. politika s takimi imeni smešiti eno najlepših ustanov kat. cerkve. Ne eno ne drugo ni lepo. Socialistični dopisnik bi rad bil duhovit, a je surov.

Čevljarji se zbirajo in združujejo. Tovarniška konkurenca je prisilila tudi čevljarje, da mislijo na odpomoh, zato so ustanovili »Produktivno zadrugo čevljarjev v Trbovljah«. Zadruga bo skušala s skupnimi močmi poceniti svoje proizvode iz tako bitli na uslugo občinstvu obenem pa vzdržati tujo tovarniško konkurenco.

Litija

Naraščanje Save. Zaradi zadnjih nallivov je prišla Sava naraščati, tako da obstoja resna nevarnost, da prestopijo vode bregove, če bo še nadalje deževalo. Zankrat v Litiji ni neposredno nevarnosti.

Litijska občina je prejela 1 vagon, 17.000 kg, semenskega krompirja, ki ga je oddajala po 80 Din za 100 kg, drugi vagon z 10.000 kg pa je vseboval krompir slabše kakovosti, zaradi česar tega krompirja niso mogli oddati kot semenskega, ampak ga bodo oddali po nižnji ceni za prehrano.

Osebnosti. Zadnji rigoroz je opravil z odlično naš litijski rojak G. Zdravko Flis ter postal doktor prava. Značajnemu katoliškemu starešini iskreno čestitamo! — Premeščen je bil te dni litijski učitelj g. Veno Tauler na šolo v Doleh pri Litiji.

Iška

V teku 10 dni sta umrla v Iški Prutove Janex in Suštaršič Franc p. d. Šala. Oba, posebno pa zadnjega, so dobro poznali številni obiskovalci Iške. Šalov oče je bil do izletnikov zelo uljuden in je rad opisoval Iško, karšna je bila v preteklih časih. O njej je vedel povedati toliko pravljic in pripovedk, da je Iška pri poslušalcih kar oživila.